

Α.Τ.Ε.Ι. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Πτυχιακή Εργασία

***«Πρόγραμμα Καλλικράτης : Έρευνα στους
αιρετούς του Δήμου Κατερίνης»***

Υφαντίδου Μαριάνθη
Α.Μ: 2001316

Επιβλέπουσα καθηγήτρια :
κα Τριανταφυλλοπούλου Αθανασία

Καλαμάτα, Μάιος 2013

Στους γονείς, τα αδέρφια και τα δίδυμα ανιψάκια μου

"Plans are nothing, planning is everything"

Dwight Eisenhower

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Πρώτα – πρώτα, θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους όσους συνέβαλλαν στην ολοκλήρωση της παρούσας εργασίας και ιδιαίτερα την επιβλέπουσα καθηγήτριά μου, κυρία Τριανταφυλλοπούλου Αθανασία για τη σημαντική συνεισφορά της στη διαμόρφωση των βασικών κατευθύνσεών της, αλλά και την πολύτιμη καθοδήγησή της.

Στην συνέχεια θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους αιρετούς του Δήμου Κατερίνης που είτε δέχτηκαν είτε όχι να απαντήσουν στο ερωτηματολόγιο της έρευνας.

Επιπροσθέτως, ιδιαίτερες ευχαριστίες οφείλω στους υπαλλήλους και το προσωπικό του Δήμου Κατερίνης, τόσο για τις πολύτιμες συμβουλές τους αναφορικά με την προσέγγιση του θέματος, όσο και για την παροχή σημαντικών πρωτογενών στοιχείων σχετικά με την περιοχή μελέτης, το Δήμο Κατερίνης.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες θα θέλα να αποδώσω στους γονείς και τους φίλους μου, για την ηθική τους συμπαράσταση, καθ' όλη τη διάρκεια εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας.

Τέλος, οφείλω να ευχαριστήσω τον παιδικό μου φίλο Νίκο Ροκά για τις πολύτιμες συμβουλές του.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα πτυχιακή εργασία, ασχολείται με το Πρόγραμμα Καλλικράτης ή ακριβέστερα, με τη Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης, όπως ονομάζεται ο ελληνικός νόμος 3852/2010, με τον οποίο μεταρρυθμίστηκε η διοικητική διαίρεση της Ελλάδας. Συγκεκριμένα, εστιάζεται στη γεωγραφική και διοικητική ενότητα του Δήμου Κατερίνης. Για την περιοχή μελέτης, προτείνεται μία σειρά από δράσεις και στόχους, που εμπεριέχουν κοινωνικές, χωρικές, οικονομικές και περιβαλλοντικές διαστάσεις, οι οποίες προκύπτουν από τον συνδυασμό τριών παραγόντων. Δηλαδή, λαμβάνοντας υπόψη, βασιζόμενοι στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο, αλλά και τις θεωρητικές προσεγγίσεις που περικλείουν το θεσμό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και συνυπολογίζοντας τη συνισταμένη των διαβουλεύσεων / απόψεων των αιρετών, της τοπικής κοινωνίας και των εμπλεκόμενων φορέων, καταλήγουμε σε ένα ολοκληρωμένο και αδιάσπαστο σύνολο στόχων και παρεμβάσεων, σε μία στρατηγική της ανάπτυξης. Βασικό στόχο αποτελεί η αναβάθμιση του ρόλου της περιοχής και η εξέλιξή της σε έναν κεντρικό κόμβο ανάπτυξης για όλη την Περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας, στα πλαίσια της ανταγωνιστικότητας. Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι η όλη προσέγγιση στο θεσμό έχει στρατηγικό χαρακτήρα.

Λέξεις Κλειδιά : αποκεντρωμένη διοίκηση, τοπική αυτοδιοίκηση, αειφορική και βιώσιμη ανάπτυξη, διαβουλεύσεις, στρατηγική της ανάπτυξης

ABSTRACT

This diploma paper deals with Kallikratis Program or more precisely with the New Form of the Local Government and Devolved Administration – Kallikratis Program, as the greek law 3852/2010 calls it, which reformed the administrative division of Greece. In particular, the paper focuses on the geographical and administrative unit of Municipality of Katerini. As far as the region of study is concerned, a series of activities and goals is suggested, which will incorporate social, geographical, financial, and environmental dimensions that will result from the combination of three factors. In other words, taking into consideration, based on the present institutional framework and also on the theoretical approaches that enclose the institution of Local Government and counting the resultant of the consultations/views of the elected, of the local society and the stakeholders, we end up into a complete and inseparable set of goals and interventions, into a developmental strategy. The basic goal is the upgrade of the region's role and its evolution into a central hub of development for the whole District of Central Macedonia, in the context of competitiveness. Finally, it should be noted that the whole approach towards the institution is of strategic nature.

Key Words: devolved administration, local government, sustainable and livable development, consultations, development strategy

Συντομογραφίες – Αρκτικόλεξα	
Φ.Ε.Κ.	Φύλλο Εφημερίδας Κυβερνήσεως
Ο.Τ.Α.	Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης
Σ.Δ.Ι.Τ.	Σύμπραξη Δημοσίου Ιδιωτικού Τομέα
ΕΛ.ΣΤΑΤ.	Ελληνική Στατιστική Αρχή
Δ.Σ.	Δημοτικό Συμβούλιο

Κατάλογος Πινάκων		
Πίνακας 1	Διαφορές Παλαιού Καθεστώτος με Καθεστώς Καλλικράτη	Σελ. 7
Πίνακας 2	Ο Πληθυσμός του Καποδιστριακού Δήμου Κατερίνης	Σελ. 14

Κατάλογος Εικόνων		
Εικόνα 1	Ανάλυση Δυνατοτήτων και Προβλημάτων Δήμου Κατερίνης	Σελ. 15

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	σελ. 1
-----------------------	--------

Κεφάλαιο 1 : Η ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΙΣΧΥΟΝ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1.1 Το Θεσμικό Πλαίσιο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.....	σελ. 3
1.1.1 Πρόγραμμα «Ι. Καποδίστριας».....	σελ. 3
1.1.2 Πρόγραμμα «Καλλικράτης».....	σελ. 4

Κεφάλαιο 2 : ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

2.1 Πλαίσιο Στρατηγικής της Ανάπτυξης.....	σελ. 9
2.1.1 Εισαγωγικά	σελ. 9
2.1.2 Περιεχόμενο	σελ. 9

Κεφάλαιο 3 : ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

3.1 Η Γενική Προσέγγιση.....	σελ. 12
3.2 Συλλογή Στοιχείων.....	σελ. 12
3.2.1 Βασικές Πηγές Πληροφόρησης.....	σελ. 12
3.2.2 Μέθοδοι επεξεργασίας Στοιχείων.....	σελ. 13
3.3 Τα Προβλήματα της Έρευνας.....	σελ. 13

Κεφάλαιο 4 : ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

4.1 Ο Δήμος Κατερίνης.....	σελ. 14
4.1.1 Γεωγραφική Θέση.....	σελ. 14
4.1.2 Υφιστάμενη Κατάσταση.....	σελ. 14

Κεφάλαιο 5 : ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΠΕΔΙΟΥ

- 5.1 Επεξεργασία και Ανάλυση Συλλεχθέντων Ερωτηματολογίωνσελ. 17
- 5.2 Αποτελέσματα Επιτόπιας Έρευνας.....σελ. 29

Κεφάλαιο 6 : ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

- 6.1 Εισαγωγικάσελ. 35
- 6.2 Οι Στρατηγικοί Στόχοι Ανάπτυξης για το Δήμο Κατερίνης.....σελ. 35
- 6.3 Άξονες – Δράσεις Ανάπτυξης.....σελ. 37
- 6.4 Ο Ρόλος των Αιρετώνσελ. 38

Κεφάλαιο 7 : ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- 7.1 Συμπεράσματα.....σελ. 40

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Είναι γεγονός, ότι κατά τα τελευταία τριάντα χρόνια καταβλήθηκαν έντονες προσπάθειες για την υπέρβαση του συγκεντρωτισμού, που απέδωσε στο ελληνικό κράτος τον «τίτλο» του πιο συγκεντρωτικού στην Ευρώπη.

Οι διαδοχικές προσπάθειες μεταφοράς αρμοδιοτήτων προς την αυτοδιοίκηση και τις περιφερειακές υπηρεσίες, όπως η καθιέρωση της κρατικής περιφέρειας, της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης ή υλοποίηση των συνενώσεων με το Πρόγραμμα «Ι. Καποδίστριας», δήμων και Κοινοτήτων και η καθιέρωση των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (Κ.Α.Π.), αναβάθμισαν ουσιαστικά τη θέση της τοπικής αυτοδιοίκησης στο πολιτικό – διοικητικό μας σύστημα, χωρίς όμως, να την καταστήσουν τόσο ισχυρή και αποτελεσματική, όσο απαιτούν οι ανάγκες για εξυπηρέτηση του πολίτη, για την ανάπτυξη της χώρας και για την εναρμόνιση στο ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Τα τελευταία χρόνια, οι περισσότερες χώρες της Ε.Ε. έχουν προχωρήσει σε μεταρρυθμίσεις, με στόχο την ενίσχυση των επιπέδων τοπικής αυτοδιοίκησης. Στη μακρά και επίπονη πορεία για την ανασυγκρότηση του Κράτους, της διοίκησης και της αυτοδιοίκησης, τίθενται, με το Πρόγραμμα «Καλλικράτης», τα θεμέλια για μια συστηματική και ολοκληρωμένη αναδιάρθρωση της διοικητικής οργάνωσης της χώρας μας, που περιλαμβάνει όχι μόνο τον πρώτο βαθμό αυτοδιοίκησης, που συγκροτούν οι Δήμοι, αλλά και το δεύτερο βαθμό, που συγκροτούν οι Περιφέρειες, καθώς και την κρατική αποκέντρωση, που συγκροτούν οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις.

Ο γενικός λοιπόν προβληματισμός, που στάθηκε η απαρχή για την επιλογή του συγκεκριμένου θέματος, εγείρεται από την ολοένα και αυξανόμενη ανάγκη κάθε γεωγραφικής και διοικητικής ενότητας, να παρέμβει και να επηρεάσει με ένα θετικό, συγκροτημένο και επιτελικό τρόπο τις αναπτυξιακές του δυνατότητες και προοπτικές, μέσα στα πλαίσια της παγκοσμιοποίησης και της ανταγωνιστικότητας.

Ο σκοπός της παρούσας πτυχιακής εργασίας είναι διττός. Από τη μία, σκοπεύουμε στη μελέτη του σχετικού θεσμικού πλαισίου και εντοπισμό τυχόν παραλείψεων και ασαφειών. Από την άλλη, σκοπεύουμε στην αναβάθμιση και εξέλιξη του ρόλου μίας συγκεκριμένης περιοχής, του Δήμου Κατερίνης, καθώς παρουσιάζει σημαντικές προοπτικές ανάπτυξης.

Ως προς τη συμβολή και τη σημασία της εργασίας, θεωρούμε ότι δύναται να αποτελέσει την αφετηρία, για την εκπόνηση μελετών, οι οποίες θα χρησιμοποιήσουν παρόμοια εργαλεία και μεθόδους. Μάλιστα, οι προτάσεις που διατυπώνουμε δύνανται να θέσουν τον προβληματισμό, δεδομένου ότι προέκυψαν μετά από διαβουλεύσεις με τους αιρετούς, την τοπική κοινωνία και τους εμπλεκόμενους φορείς.

Η διάρθρωση τέλος, της πτυχιακής έχει ως εξής : Στο **πρώτο κεφάλαιο**, επιχειρείται να προσεγγίσουμε το θεσμό της τοπικής αυτοδιοίκησης σε αμιγώς θεωρητικό επίπεδο και να παρουσιάσουμε τη διαχρονική του πορεία κατά τα τελευταία χρόνια.

Στο **δεύτερο κεφάλαιο**, αναλύονται οι βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις της στρατηγικής της ανάπτυξης, που θα πρέπει να διέπουν κάθε σύγχρονη γεωγραφική και διοικητική ενότητα.

Το **τρίτο κεφάλαιο**, αποτελεί το μεταβατικό κομμάτι της εργασίας, όπου μεταβαίνεται από το θεωρητικό μέρος στο πρακτικό και εστιάζουμε από εκεί και πέρα στο “case study” μας. Στο κεφάλαιο αυτό λοιπόν, αναλύονται οι διαδικασίες που έγιναν για τη διεκπεραίωση της παρούσας πτυχιακής εργασίας, παρουσιάζονται τα προβλήματα της έρευνας και γενικά συστηματοποιούμε τις μεθόδους προσέγγισής μας.

Στο **τέταρτο κεφάλαιο**, παραθέτονται κάποια γενικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα της ευρύτερης περιοχής, όσο και της περιοχής μελέτης μας

Όπως έχει επισημανθεί και παραπάνω, σημαντικό και αναπόσπαστο μέρος της εργασίας αποτελεί η έρευνα πεδίου. Στο **πέμπτο κεφάλαιο** οπότε, αναλύονται τα στοιχεία που προέκυψαν από την έρευνα πεδίου, δηλαδή τα συλλεχθέντα ερωτηματολόγια και την καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης.

Το **έκτο κεφάλαιο**, περιλαμβάνει όλες τις προτεινόμενες δράσεις και ενέργειες, οι οποίες αφορούν την ανάπτυξη και την αναβάθμιση της περιοχής μελέτης, όσο και το ρόλο των αιρετών στην προσπάθεια αυτή.

Η πτυχιακή εργασία ολοκληρώνεται με το **έβδομο κεφάλαιο**, όπου συγκεντρώνονται όλες οι παρατηρήσεις και τα συμπεράσματα που έχουν εξαχθεί καθ’ όλη τη διάρκεια ενασχόλησής μας, με το συγκεκριμένο θέμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 : Η ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΙΣΧΥΟΝ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1.1 Το Θεσμικό Πλαίσιο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Τα τελευταία χρόνια, οι περισσότερες χώρες της Ε.Ε. έχουν προχωρήσει σε μεταρρυθμίσεις, με στόχο την ενίσχυση των επιπέδων τοπικής αυτοδιοίκησης. Οι διαδοχικές προσπάθειες μεταφοράς αρμοδιοτήτων προς την αυτοδιοίκηση και τις περιφερειακές υπηρεσίες, όπως η καθιέρωση της κρατικής περιφέρειας, της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης ή υλοποίηση των συνενώσεων με το Πρόγραμμα «Ι. Καποδίστριας», δήμων και Κοινοτήτων και η καθιέρωση των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (Κ.Α.Π.), αναβάθμισαν ουσιαστικά τη θέση της τοπικής αυτοδιοίκησης στο πολιτικό – διοικητικό μας σύστημα. Στη μακρά και επίπονη πορεία για την ανασυγκρότηση του Κράτους, της διοίκησης και της αυτοδιοίκησης, τίθενται, με το Πρόγραμμα «Καλλικράτης», τα θεμέλια για μια συστηματική και ολοκληρωμένη αναδιάρθρωση της διοικητικής οργάνωσης της χώρας μας, που περιλαμβάνει όχι μόνο τον πρώτο βαθμό αυτοδιοίκησης, που συγκροτούν οι Δήμοι, αλλά και το δεύτερο βαθμό, που συγκροτούν οι Περιφέρειες, καθώς και την κρατική αποκέντρωση, που συγκροτούν οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις.

1.1.1 Πρόγραμμα «Ι. Καποδίστριας»

Νόμος Καποδίστρια ή Σχέδιο Καποδίστρια είναι η συνηθισμένη ονομασία του νόμου (2539/97) του Ελληνικού Κράτους, που δημοσιεύτηκε στο Φ.Ε.Κ. 244/τ.Α'/1997. Σύμφωνα με αυτό έγινε συνένωση κοινοτήτων σε μεγαλύτερους δήμους με σκοπό τη βελτιστοποίηση της δημόσιας διοίκησης στο επίπεδο της τοπικής αυτοδιοίκησης. Η Διοικητική διαίρεση της Ελλάδας που προέκυψε με το νόμο αυτό ίσχυσε μέχρι το τέλος του 2010, οπότε και αντικαταστάθηκε από τη νέα διοικητική διαίρεση που προβλέπει το σχέδιο Καλλικράτης, το οποίο δημοσιεύτηκε στο Φ.Ε.Κ. 87/τ.Α'/2010.

Ο Νόμος Καποδίστρια εισήγαγε το νέο όρο των Δημοτικών Διαμερισμάτων (οι παλαιές κοινότητες). Λόγω της κατάργησης των κοινοτήτων έτυχε σημαντικής

αντίδρασης σε ορισμένες περιοχές. Πήρε το όνομά του από τον Ιωάννη Καποδίστρια, πρώτο κυβερνήτη της Ελλάδος μετά την απελευθέρωσή της από τους Οθωμανούς¹.

1.1.2 Πρόγραμμα «Καλλικράτης»

Το σχέδιο «Καλλικράτης» προβλέπει συγχώνευση των νομαρχιών σε 13 περιφέρειες, με αιρετούς περιφερειάρχες, και μείωση των δήμων από 1.034 σε 325.

Με το σχέδιο «Καλλικράτης», σχεδιάζεται εξ υπαρχής ο χάρτης της Ελλάδας, οριοθετώντας νέα Διοίκηση, με μείωση έως και 50% των αιρετών, επιμήκυνση της θητείας από 4 σε 5 χρόνια και ταυτόχρονη διενέργεια εκλογών σε Δήμους και Περιφέρειες με τις Ευρωεκλογές από το 2014. Το νέο σχέδιο ανατέμνει την Επικράτεια, σε 7 κρατικές Διοικήσεις, 13 Περιφέρειες και 325 Δήμους². Ειδικότερα, το νέο πρόγραμμα προβλέπει :

- Χωροθέτηση νέων Δήμων,
- Συγκρότηση Περιφερειών, κατάργηση Νομαρχιών,
- Συγκρότηση αποκεντρωμένων Διοικήσεων,
- Μεταφορά αρμοδιοτήτων της δευτεροβάθμιας αυτοδιοίκησης στους Δήμους,
- Αξιοποίηση ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, εισαγωγή νέων θεσμών, όπως Συμπαραστάσης Δημότη,
- Δικαίωμα εκλέγεσθαι από το 21^ο έτος της ηλικίας,
- Κωδικοποιημένη συγκέντρωση συνόλου αρμοδιοτήτων της δευτεροβάθμιας αυτοδιοίκησης,
- Μεταφορά αρμοδιοτήτων από υπουργεία στην αιρετή περιφέρεια,
- Νέο σύστημα εποπτείας ΟΤΑ,
- Νέο σύστημα οικονομικής κατοχύρωσης πόρων των ΟΤΑ, σύνδεσή τους με πιο δυναμικούς πόρους,
- Μητροπολιτική αυτοδιοίκηση σε Αττική και Θεσσαλονίκη,
- Αξιοποίηση του όρου της κοινότητας, που είναι το κύτταρο των νέων ισχυρών Δήμων,
- Ενίσχυση του ρόλου και της αξιοπιστίας των αιρετών,

¹ <http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A3%CF%87%CE%A>

² <http://nationalpride.wordpress.com>

- Περιορισμός κατά 65% δημοτικών επιχειρήσεων,
- Θέσπιση αναπτυξιακού προγράμματος ΕΛΛΑΔΑ (Ελληνική Αρχιτεκτονική Διοίκηση και Αυτοδιοίκηση).³

Η ανάγκη της δημιουργίας του προγράμματος είναι η ανασύνταξη και η ριζική αλλαγή του τρόπου με τον οποίο λειτουργεί το κράτος, η διοίκηση και η αυτοδιοίκηση στη χώρα μας. Το όραμα του προγράμματος είναι η δημιουργία ενός επιτελικού κράτους με αποκεντρωμένα όργανα εξοπλισμένα με αποφασιστικές αρμοδιότητες. Ο στόχος είναι η οργανωμένη άσκηση της εξουσίας με μείωση της γραφειοκρατίας, αποκέντρωση λειτουργιών, εξάλειψη των επικαλύψεων και παράλληλα διεύρυνση της συμμετοχής του πολίτη και ενίσχυση της δημοκρατίας.

Ο περιορισμός του αριθμού των Δήμων, σε συνδυασμό με την αύξηση του μεγέθους τους και την θωράκισή τους με νέες αποτελεσματικές υπηρεσίες και προσωπικό, οδηγεί τους δήμους στην απόκτηση της δυνατότητας για να βελτιώσουν την παραγωγικότητά τους και την ποιότητα των προσφερομένων υπηρεσιών, ενώ θα συμβάλλει καθοριστικά στη μείωση του κόστους κατά 1,5 δις ευρώ το διάστημα 2011-2013.

Ο «Καλλικράτης» θεωρείται συνέχεια του «Καποδίστρια» (Ν.2539/97), υπό την έννοια του ότι αμφότεροι διέπονται από παρόμοια φιλοσοφία αναγκαστικής συνένωσης των υπαρχόντων μικρών δήμων σε μεγαλύτερους.

Βασικές πτυχές του προγράμματος είναι η μείωση του αριθμού των δήμων και των νομικών τους προσώπων κατά περίπου 2/3, η αντικατάσταση των 57 νομαρχιών ως δευτεροβάθμιων ΟΤΑ από τις 13 περιφέρειες, οι αλλαγές στον τρόπο χρηματοδότησης, η αύξηση της θητείας των αυτοδιοικητικών οργάνων από 4 σε 5 έτη και η ανάθεση νέων αρμοδιοτήτων σε αυτά.

Οι 57 νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις της χώρας συγχωνεύονται στις 13 Περιφέρειες οι οποίες θα αποτελούν πλέον τον δεύτερο βαθμό της τοπικής αυτοδιοίκησης. Η αποκεντρωμένη κρατική διοίκηση «αποσύρεται» από τις 13 διοικητικές περιφέρειες της χώρας και συγκροτείται σε 7 «αποκεντρωμένες διοικήσεις». Πρόκειται για μια μεταρρύθμιση, που αφορά άμεσα το 15% περίπου του συνόλου των εργαζόμενων στο

³ http://www.ypes.gr/el/Elections/CityElections/CityElections/EncyclicalCityElections/firstpartNodal/#_fin12

δημόσιο τομέα, αν λάβει κανείς υπόψη τον αριθμό των εργαζομένων στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια αυτοδιοίκηση, στις περιφέρειες και στα δικά τους νομικά πρόσωπα. Επιπλέον αφορά τη συντριπτική πλειονότητα των αιρετών ή/και πολιτικών στελεχών, αφού η αυτοδιοίκηση είναι ο ποσοτικά σημαντικότερος θεσμός πολιτικής αντιπροσώπευσης και πολιτικής συμμετοχής στην χώρα μας. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η προώθηση της **ηλεκτρονικής διακυβέρνησης** (άρθρο 71). Μεταξύ άλλων προβλέπεται :

- Η ηλεκτρονική συνεργασία με άλλους φορείς του δημοσίου στους οποίους ο δήμος παρέχει τα δεδομένων των μητρώων του,
- Υπηρεσίες ηλεκτρονικών συναλλαγών διασυνδεδεμένων με το τραπεζικό σύστημα και
- Πρόσβαση στις κοινωνικές υπηρεσίες (ηλεκτρονική εγγραφή, ραντεβού) μέσω διαδικτύου.

Τρία χρόνια μετά την εφαρμογή του «Καλλικράτη» υπάρχει σαφές πρόβλημα στην αρχή της αντιπροσωπευτικότητας, της συλλογικότητας και της πολιτικής δημοκρατίας. Και αυτό επειδή η αυτοδιοίκηση μετατρέπεται σταδιακά σε διοίκηση.

Αξίζει να σημειώσουμε, πως οι καλλικρατικοί δήμοι ενισχύθηκαν, τουλάχιστον τυπικά, με περισσότερες από 220 αρμοδιότητες, ενώ πάνω από 300 αρμοδιότητες πέρασαν με την εφαρμογή του προγράμματος στις αιρετές περιφέρειες. Παράλληλα, υπήρξε δραστική μείωση κονδυλίων, σαν αποτέλεσμα της γενικής κατάστασης της χώρας «με περικοπές που άγγιξαν το 60% της κρατικής χρηματοδότησής τους»⁴ Αυτό έχει ως προφανές αποτέλεσμα να μην λειτουργούν ούτε οι στοιχειώδεις και αναγκαίες αρμοδιότητες. Σε συνδυασμό με τις επερχόμενες απολύσεις των εργαζομένων στους δήμους και στο Δημόσιο και με τις λόγω Μνημονίου, περικοπές από θεσμοθετημένους πόρους της τοπικής αυτοδιοίκησης, θα έχει ως αποτέλεσμα τη διάλυση ολόκληρων υπηρεσιών των δήμων σε κρίσιμους τομείς.

Συνοπτικά, παραθέτουμε τις διαφορές του Παλαιού καθεστώτος διοικητικής οργάνωσης της χώρας με το Πρόγραμμα «Καλλικράτης» :

⁴ Ομιλία Υπουργού Εσωτερικών Στυλιανίδη Ε. στο Ετήσιο Τακτικό συνέδριο ΚΕΔΕ. Πρακτικό Ομιλίας σελ. 1

	Παλαιό καθεστώς	Καθεστώς Καλλικράτη
Δήμοι	Πρωτοβάθμιοι ΟΤΑ. Συνολικά 910 δήμοι και 124 κοινότητες. Οι περισσότεροι είχαν προκύψει από συνενώσεις το 1997 με τον «Καποδίστρια». Διαιρούνταν σε <i>δημοτικά διαμερίσματα</i> .	Πρωτοβάθμιοι ΟΤΑ. Περιορισμός σε 325 δήμους μέσω εθελοντικών ή αναγκαστικών συνενώσεων. Ανάλυση μέρους των αρμοδιοτήτων των νομαρχιών. Διαιρούνται σε δημοτικές ενότητες, οι οποίες ταυτίζονται ουσιαστικά με τους δήμους που συνενώθηκαν. Αυτές με τη σειρά τους διαιρούνται σε κοινότητες, οι οποίες ταυτίζονται με τα παλαιά δημοτικά διαμερίσματα.
Νομαρχίες	Δευτεροβάθμιοι ΟΤΑ. Συνολικά 57 νομαρχίες και 19 επαρχία. Ακολουθούσαν το χωρισμό της χώρας σε νομούς, εκτός απ' την Αττική.	Περιφερειακές ενότητες. Συνολικά 74. Μολονότι διοικητικά δεν αποτελούν αυτοδιοικούμενο θεσμό, ορίζεται ότι σε καθεμία από αυτές (ή ομάδα τους σε ορισμένες περιπτώσεις) θα αντιστοιχεί ένας άμεσα εκλεγμένος αντιπεριφερειάρχης, ο οποίος θα προέρχεται υποχρεωτικά από το συνδυασμό του περιφερειάρχη, θα έχει δηλωθεί ως τέτοιος στο ψηφοδέλτιο και θα έχει αυξημένες κατά τόπον αρμοδιότητες.
Περιφέρειες	Συνολικά 13. Υπεύθυνες για το συντονισμό των ΟΤΑ, τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεών τους και την εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής σε περιφερειακό επίπεδο. Ο περιφερειάρχης διοριζόταν απ' την κυβέρνηση.	Παρέμειναν στα ίδια γεωγραφικά όρια, αλλά πλέον αποτελούν δευτεροβάθμιους ΟΤΑ με αιρετό περιφερειάρχη και συμβούλιο. Ανάλυση μέρους των αρμοδιοτήτων των νομαρχιών.
Αποκεντρωμένες Διοικήσεις	Δεν υπήρχαν	Συνολικά 7. Ο επικεφαλής τους (γενικός γραμματέας) διορίζεται απ' την κυβέρνηση. Ανέλαβαν σε γενικές γραμμές τις αρμοδιότητες των παλαιών περιφερειών.
Δημοτικές επιχειρήσεις	Περίπου 6.000 Νομικά Πρόσωπα και επιχειρήσεις των Δήμων.	Μειώνονται σε περίπου 1.500 μέσω συνενώσεων ή καταργήσεων.
Χρηματοδότηση ΟΤΑ	Κρατικός προϋπολογισμός, ευρωπαϊκά προγράμματα, δημοτικά τέλη, ίδιοι πόροι (π.χ. δημοτικές επιχειρήσεις, εκμίσθωση παραλιών και λατομείων κ.ά.)	Παραμένουν τα προηγούμενα. Προστίθεται μερίδιο από κρατικούς φόρους (ΦΠΑ, φορολογία εισοδήματος, φόρο ακίνητης περιουσίας)
Αυτοδιοικητικές εκλογές	Κάθε 4 χρόνια, μήνα Οκτώβριο.	Κάθε 5 χρόνια, μήνα Ιούνιο, μαζί με τις Ευρωεκλογές (εξαίρουνται οι εκλογές

Εάν ο πρώτος συνδυασμός δεν συγκέντρωσε 42%, η διαδικασία επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή μεταξύ των δύο πρωτευσάντων.	του 2010). Απαιτείται απόλυτη πλειοψηφία για την ανακήρυξη συνδυασμού ως νικητή. Εάν δεν επιτευχθεί, η διαδικασία επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή μεταξύ των δύο πρωτευσάντων.
--	---

Πίνακας 1 : Διαφορές Παλαιού Καθεστώτος με Καθεστώς Καλλικράτη (www.ypes.gr)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 : ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

2.1 Πλαίσιο Στρατηγικής της Ανάπτυξης

Αφού παρουσιάσαμε στο προηγούμενο κεφάλαιο, τις προσπάθειες του Ελληνικού Κράτους για τη διοικητική οργάνωση της χώρας μας, τα τελευταία χρόνια, με τα Προγράμματα «Ι. Καποδίστριας» και «Καλλικράτης», στη συνέχεια θα προτείνουμε και θα αναλύσουμε το πλαίσιο της στρατηγικής της ανάπτυξης, σύμφωνα πάντα με τις νέες τάσεις και επιδιώξεις.

2.1.1 Εισαγωγικά

Κάθε γεωγραφική και διοικητική ενότητα, όπως ο δήμος, όταν επιχειρεί να παρέμβει και να επηρεάσει με ένα θετικό, συγκροτημένο και επιτελικό τρόπο τις αναπτυξιακές του δυνατότητες και προοπτικές, χρειάζεται μια στρατηγική. Η στρατηγική της ανάπτυξης έρχεται να θέσει μια σειρά ερωτήματα, τα οποία αφορούν στους στόχους τους οποίους θα θέσουμε, τον τρόπο με τον οποίο θα επιδιώξουμε να τους πετύχουμε, το πλαίσιο δράσης και τον τρόπο επιλογής των κατάλληλων πολιτικών. Συνεπώς, η στρατηγική της ανάπτυξης είναι ένα ολοκληρωμένο και αδιάσπαστο σύνολο στόχων και παρεμβάσεων, το οποίο προσδιορίζει με όρους ανάπτυξης σε ποιο σημείο βρισκόμαστε, που επιθυμούμε να φτάσουμε και με ποιο τρόπο και ποιες διαδικασίες θα επιχειρήσουμε να το πετύχουμε.

2.1.2 Περιεχόμενο

Η στρατηγική της ανάπτυξης, για να είναι επιτυχής, απαιτεί μια σειρά από προϋποθέσεις. Πρώτον, θα πρέπει να στηρίζεται στη διάγνωση και αξιολόγηση των επιμέρους δεδομένων, αλλά και της συνολικής εικόνας του κάθε δήμου, και με αυτή την έννοια είναι μοναδική για κάθε δήμο και μη επαναλαμβανόμενη. Η στρατηγική, λοιπόν, θα πρέπει να στηρίζεται στα πραγματικά δεδομένα της τοπικής οικονομίας, αξιολογώντας

σωστά το «βάρος» των προβλημάτων και των δυσκολιών στην επιλογή δράσεων και στην άσκηση πολιτικών.

Δεύτερον, η αναπτυξιακή στρατηγική, από τη φύση της, δεν μπορεί να έχει στατικό, αλλά δυναμικό χαρακτήρα. Αυτό σημαίνει ότι η έμφασή της δεν βρίσκεται στην *κατανόηση* της υφιστάμενης κατάστασης αλλά στη *δημιουργική παρέμβαση*. Με αυτή την έννοια, η στρατηγική θα πρέπει να ενισχύει ενεργά τα υπάρχοντα φυσικά και επίκτητα *ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα* του δήμου και να δημιουργεί μέσω κατάλληλα επιλεγμένων πολιτικών *νέα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα* σε τομείς αιχμής. Θα πρέπει επίσης να αντιμετωπίζει με ουσιαστικό τρόπο τις *αδυναμίες* της περιοχής που συνδέονται με την παραγωγική διάρθρωση, το ανθρώπινο δυναμικό, τις υποδομές ή τη γεωγραφική θέση της θέσης. Παράλληλα, θα πρέπει να αξιοποιεί τις *ευκαιρίες* που δημιουργούνται από τις τεχνολογικές και διαρθρωτικές μεταβολές και το νέο διεθνές οικονομικό περιβάλλον και να αντιλαμβάνεται τους *κινδύνους* που εγκυμονούν για το παραγωγικό προφίλ του δήμου, προβλέποντας ένα σύνολο διαρθρωτικών ή εκσυγχρονιστικών δράσεων που να ελαχιστοποιούν τις επιπτώσεις αυτών των κινδύνων στο επίπεδο ευημερίας και απασχόλησης.

Τρίτον, η αναπτυξιακή στρατηγική θα πρέπει να είναι «εμπροσθοβαρής». Σε ένα κόσμο που αλλάζει με γρήγορους ρυθμούς, η αναπτυξιακή στρατηγική του δήμου, θα πρέπει να έχει το βλέμμα στραμμένο στο μέλλον και όχι στο παρελθόν. Θα πρέπει να βλέπει μπροστά, να κατανοεί εγκαίρως τις νέες τάσεις στην οικονομία και να αποφεύγει την επανάπαυση στις συνταγές του παρελθόντος. Να αντιλαμβάνεται ότι το νέο οικονομικό και τεχνολογικό περιβάλλον απαιτεί νέους τρόπους αντιμετώπισης και νέες πολιτικές. Η στρατηγική αυτή επιλογή είναι κρίσιμη για το μέλλον, αφορά στην διαμόρφωση μίας νέας κουλτούρας και αποτελεί ευθύνη και υποχρέωση όλων μας προς τις επερχόμενες γενεές.

Τέταρτον, η στρατηγική της ανάπτυξης θα πρέπει να έχει σαφή αντίληψη της στενότητας των διαθέσιμων πόρων και συνεπώς του υψηλού κόστους ευκαιρίας της κάθε πολιτικής. Με δεδομένο ότι οι σημαντικότεροι αναπτυξιακοί πόροι για τη χώρα μας προέρχονται από την ΕΕ και δεδομένες τις τάσεις συμπίεσης του Προϋπολογισμού, η ανάγκη ουσιαστικής αξιοποίησης των διαθέσιμων αυτών πόρων είναι ιδιαίτερα επιτακτική. Για αυτό το λόγο θα πρέπει να επιδιώξει να αξιοποιήσει τους πόρους του με αποτελεσματικότητα, συναίσθηση της στενότητας τους και αίσθημα ευθύνης απέναντι

στις προσδοκίες των πολιτών, σε δράσεις οι οποίες θα ενισχύουν με ορατό τρόπο το παραγωγικό δυναμικό, την ευημερία και συνοχή της τοπικής κοινωνίας.

Τέλος, η αναπτυξιακή στρατηγική, για να είναι αποτελεσματική, θα πρέπει να στηρίζεται σε μια ευρύτερη κοινωνική συναίνεση, να πείθει και να κινητοποιεί ευρύτερα κοινωνικά και οικονομικά στρώματα. Για να γίνει αυτό θα πρέπει οι πολιτικές της να αποφεύγουν τη μονομέρεια και να προσφέρουν δυνατότητες για αναπτυξιακό μέρισμα σε όλες τις κοινωνικές και οικονομικές τάξεις του δήμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 : ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

3.1 Η Γενική Προσέγγιση

Η παρούσα πτυχιακή πραγματεύεται το ζήτημα της διοικητικής οργάνωσης στην Ελλάδα και εστιάζει σε μία συγκεκριμένη περιοχή της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, η οποία χρήζει ιδιαίτερης προσοχής. Το γεγονός αυτό, πρακτικά σημαίνει ότι σημαντικό και αναπόσπαστο μέρος της εργασίας αποτελεί η έρευνα πεδίου, η καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης της περιοχής μελέτης, καθώς και η διερεύνηση των θέσεων και των απόψεων της τοπικής κοινωνίας (κάτοικοι, εμπλεκόμενοι φορείς κλπ.). Επίσης, θεωρούμε ιδιαίτερα σημαντικά και καθοριστικά, τα στοιχεία που προκύπτουν από την έρευνα πεδίου.

Σε κάθε έρευνα, ο προσδιορισμός της περιοχής μελέτης συνιστά ένα από τα πρωταρχικά στάδια της ερευνητικής διαδικασίας. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, την περιοχή μελέτης αποτελεί ο Δήμος Κατερίνης, ο οποίος συστάθηκε από τη συνένωση των προϋπαρχόντων δήμων Ελαφίνας, Κατερίνης, Κορινού, Παραλίας, Πέτρας και Πιερίων.

3.2 Συλλογή Στοιχείων

Η συλλογή των κατάλληλων στοιχείων αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα βήματα της μεθοδολογικής προσέγγισης. Καθώς το τελικό αποτέλεσμα της έρευνας εξαρτάται άμεσα από την ποιότητα και το χαρακτήρα των στοιχείων, που έχουν επιλεγεί και χρησιμοποιηθεί, η όλη διαδικασία απαιτεί κατάλληλο και συστηματικό σχεδιασμό. Κάθε επιλογή πρέπει να σχετίζεται με το θέμα και να γίνει, όσο είναι δυνατό, φερέγγυα και αντικειμενική ή αμερόληπτη, ώστε τα αποτελέσματα που θα προκύψουν να έχουν ερμηνευτική αξία.

3.2.1 Βασικές Πηγές Πληροφόρησης

Έχοντας ως δεδομένο, ότι το αντικείμενο της εργασίας αφορά το Πρόγραμμα «Καλλικράτης», έπρεπε να προσδιοριστούν όλες οι πιθανές πηγές πληροφόρησης, μέσω των οποίων παρέχεται η καλύτερη δυνατή ποιότητα πληροφορίας.

Επιπροσθέτως, η φύση του αντικειμένου έρευνας είναι τέτοιο που απαιτεί τόσο τη δευτερογενή όσο και την πρωτογενή έρευνα. Εκτός λοιπόν από στοιχεία που συλλέξαμε και αναφέρονταν στην εν λόγω περιοχή, πραγματοποιήσαμε και μία έρευνα πεδίου για να καταγράψουμε και να αποτυπώσουμε τόσο την υφιστάμενη κατάσταση, τα προβλήματα αλλά και τις προοπτικές που ενδεχομένως να παρουσιάζει η περιοχή, όσο και τις απόψεις των αιρετών του Δήμου.

Τέλος, αναφορικά με τα ερωτηματολόγια, η πλειοψηφία των ερωτήσεων δεν είναι ανοιχτού τύπου, αλλά προκατασκευασμένες, δηλαδή υπάρχει ένας περιορισμένος αριθμός «έτοιμων» απαντήσεων από τις οποίες ο ερωτώμενος καλείται να επιλέξει εκείνες που τον εκφράζουν. Επίσης, το τελευταίο μέρος του ερωτηματολογίου, περιλαμβάνει ερώτηση ανοιχτού τύπου, η οποία δεν απαντάται δηλαδή με ένα απλό ναι ή όχι. Η ερώτηση αυτή αποτέλεσε έναν καλό τρόπο ελέγχου της αξιοπιστίας των ερωτηθέντων και κατ' επέκταση των απαντήσεών τους.

3.2.2 Μέθοδοι Επεξεργασίας των Στοιχείων

Τα στοιχεία που συλλέξαμε συνολικά, θα τα επεξεργαστούμε με τη βοήθεια στατιστικού πακέτου (excel), έτσι ώστε να προκύψουν αριθμητικά αποτελέσματα, τα οποία θα τα χρησιμοποιήσουμε στη συνέχεια.

3.3. Τα Προβλήματα της Έρευνας

Τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν κατά τη διάρκεια εκπόνησης της έρευνας δεν είχαν ιδιαίτερα ανασταλτικό χαρακτήρα και δεν αποτέλεσαν ουσιαστικό εμπόδιο στην επιτυχή διεκπεραίωσή της. Ωστόσο, παρουσιάστηκαν κάποια προβλήματα, τα οποία σχετίζονται με το στάδιο της πρωτογενούς έρευνας και της συλλογής στοιχείων για την περιοχή μελέτης.

Σχετικά με τη μέθοδο του ερωτηματολογίου, λειτούργησε μεν ικανοποιητικά, αλλά παρουσιάστηκαν αρκετές δυσκολίες, ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια συλλογής τους και στον τρόπο προσέγγισης των ερωτηθέντων. Οι ερωτηθέντες είτε υπέδειξαν απροθυμία να συμμετάσχουν στην έρευνα είτε αντιμετώπισαν με καχυποψία τις ερωτήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 : ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

4.1 Ο Δήμος Κατερίνης

4.1.1 Γεωγραφική Θέση

Η Πιερία είναι ένας από τους πενήντα ένα νομούς της Ελλάδας. Βρίσκεται στο νότιο τμήμα της Μακεδονίας (Κεντρική Μακεδονία). Πρωτεύουσά της είναι η Κατερίνη. Ο Δήμος Κατερίνης είναι περιφερειακή ενότητα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, ο οποίος συστάθηκε την 1η Ιανουαρίου 2011 από τη συνένωση των προϋπαρχόντων δήμων Ελαφίνας, Κατερίνης, Κορινού, Παραλίας, Πέτρας και Πιερίων. Επιπλέον, λόγω της γεωγραφικής της θέσης (ισαπέχει από την Θεσσαλονίκη και τη Λάρισα σε χρονική απόσταση μόλις μίας ώρας) βιώνει, αναμφισβήτητα, την αλληλεπίδραση των δυνάμεων, που αναπτύσσονται ανάμεσα σε δύο από τα μεγαλύτερα αστικά κέντρα της χώρας. Το γεγονός αυτό λειτουργεί ανασταλτικά στη διαμόρφωση και διατήρηση μιας συγκεκριμένης και χωρικά προσδιορισμένης αστικής ταυτότητας, η οποία θα αποτελέσει τη βάση για τη διαμόρφωση της φυσιογνωμίας της πόλης.

4.1.2 Υφιστάμενη Κατάσταση

Η Κατερίνη είναι ένα από τα σημαντικότερα αστικά κέντρα της Κεντρικής Μακεδονίας, μονοπολικού χαρακτήρα, το οποίο εν δυνάμει μπορεί να αναβαθμίσει το ρόλο του σε ολόκληρη την περιφέρεια και να εξελιχθεί σε έναν κεντρικό κόμβο ανάπτυξης για όλη την περιφέρεια. Γενικότερα, η πόλη της Κατερίνης κατέχει πλεονεκτική θέση στο γεωγραφικό χάρτη της Ελλάδας, με δεδομένο ότι διαπερνάται από το βασικό δίκτυο των μεταφορικών υποδομών της χώρας.

Το γεγονός αυτό την τοποθετεί μοιραία στο επίκεντρο του σχεδιασμού, αφού ανήκει στο αναπτυξιακό τόξο Αθήνας - Θεσσαλονίκης και συνεπώς στη διαδρομή την οποία ακολουθούν τα σημαντικότερα δίκτυα της χώρας. Αποτέλεσμα των παραπάνω είναι η Κατερίνη να έχει άμεση πρόσβαση στα εθνικά δίκτυα υπερτοπικής σημασίας, αλλά και να τυγχάνει άμεσης προβολής χωρίς την ιδιαίτερη κατανάλωση πόρων για την προσπάθεια προώθησής της.

Επίσημες απογραφές για τον πληθυσμό της Κατερίνης είναι⁵ :

- 1920: 6.540 κάτοικοι
- 1928: 10.138 κάτοικοι
- 1940: 16.938 κάτοικοι
- 1951: 24.605 κάτοικοι
- 1961: 28.046 κάτοικοι
- 1971: 29.046 κάτοικοι
- 1981: 38.404 κάτοικοι
- 1991: 42.381 κάτοικοι
- 2001: 53.418 κάτοικοι
- 2011: 61.897 κάτοικοι

Δήμος Κατερίνης	Δημοτική Ενότητα Κατερίνης	61.897
	Δημοτική Ενότητα Ελαφίνας	4.299
	Δημοτική Ενότητα Κορινού	5.638
	Δημοτική Ενότητα Παραλίας	7.127
	Δημοτική Ενότητα Πέτρας	4.923
	Δημοτική Ενότητα Πιερίων	2.095
	Συνολικός πραγματικός πληθυσμός:	85.979

Πινάκας 2 : Ο Πληθυσμός του Καλλικρατικού Δήμου Κατερίνης - Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.)
Σύμφωνα με την απογραφή του 2011.

Επιπλέον, οι εφαρμογές συμβατικών σχεδίων, προγραμμάτων και πλαισίων κατάρτισης για την καταπολέμηση της ανεργίας, δεν απέδωσαν τα αναμενόμενα και κυρίως δεν κατάφεραν να μεταβάλλουν τον προσανατολισμό των κατοίκων στις σύγχρονες προοπτικές ανάπτυξης, που επιφέρει η υιοθέτηση και η ενσωμάτωση της καινοτομίας.

Η καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης της Κατερίνης οδήγησε στην διαγνωστική ανάλυση του εξωτερικού και εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου και των νομικών του προσώπων, η οποία στη συνέχεια κατέληξε σε συγκεκριμένα

⁵ Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.) <http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE>

αποτελέσματα, τα οποία εκφράζονται από το σύνολο των πλεονεκτημάτων, αδυναμιών, ευκαιριών και απειλών της περιοχής, καθώς επίσης και από τα κρίσιμα ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν.

Η εκμετάλλευση των δυνατών σημείων, η μετατροπή των αδυναμιών σε δυνητικά πλεονεκτήματα, ο περιορισμός των απειλών και η αξιοποίηση των ευκαιριών, αποτελεί το ζητούμενο για κάθε περιοχή, καθώς και το αντικείμενο του στρατηγικού σχεδιασμού σε ανώτατο επίπεδο ενδιαφέροντος. Απαραίτητη προϋπόθεση, εξαιρετικά κρίσιμης σημασίας, είναι ο προσδιορισμός ενός οράματος και η υιοθέτηση συγκεκριμένων στρατηγικών στόχων προτεραιοτήτων. Η διαδικασία είναι πολύ σημαντική, γιατί προσδιορίζει το επιθυμητό σημείο και τους ειδικότερους στόχους για τους οποίους θα ενεργοποιηθεί ένα σύνολο παραγωγικών πόρων σε βάθος χρόνου και προδιαγράφει τον τρόπο μετάβασης στο σημείο στόχο.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ & ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ & ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ, ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΩΝ, ΒΙΟΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ & ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ, ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ, ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΝ & ΥΠΟΣΤΡΗΚΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ, ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΒΕΛΤΥΣΟΥΝ ΤΗ ΣΧΕΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΜΕ ΤΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΗ	♦ Δυνατότητα προώθησης του αναπτυξιακού ρόλου του Δήμου μέσω ολοκληρωμένων παρεμβάσεων ευρείας κλίμακας στην ευρύτερη περιοχή ♦ Δυνατότητα αξιοποίησης δεκτών αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας ♦ Δυνατότητα ανάπτυξης διαδικασιών διαχείρισης σιτημάτων και παραπόνων πολιτών, καθώς και αξιολόγησης υπηρεσιών από τους δημότες ♦ Δυνατότητα συμμετοχής των πολιτών και των τοπικών συμβουλίων ιδίως σε ζητήματα αναπτυξιακού προγραμματισμού	- Ανάγκη βελτίωσης των διαδικασιών προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης της λειτουργίας του Δήμου και των Υπηρεσιών του - Ανάγκη αύξησης της ανταπόκρισης των υπηρεσιών στις ανάγκες των πολιτών
ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΔΟΜΕΣ (ΟΡΓΑΝΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ), ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ, ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ & ΔΙΚΤΥΩΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΜΕ ΑΛΛΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ	♦ Δυνατότητα εφαρμογής συστημάτων διαχείρισης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών (ISO) ♦ Δυνατότητα εφαρμογής συστημάτων διαχείρισης έργων ♦ Δυνατότητες ανάπτυξης συνεργασιών με γειτονικούς ΟΤΑ, ανάπτυξη δικτύων και συμμετοχής σε Ευρωπαϊκά και εθνικά δίκτυα, ΣΔΙΤ	- Ανάγκη πιστοποίησης της διαχειριστικής επάρκειας του Δήμου ως τελικού δικαιούχου δράσεων του ΕΣΠΑ 2007-2013 - Υπηρεσίες που δεν έχουν συσταθεί με συνέπεια να ασκούνται δραστηριότητες από αναρμόδιες υπηρεσίες. Π.χ. ανάγκη σύστασης Διεύθυνσης Περιβάλλοντος που σήμερα ανήκει στην Τεχνική Υπηρεσία - Ανάγκη αναδιοργάνωσης των Νομικών προσώπων ΔΔ και των επιχειρήσεων του Δήμου - Ανάγκη δημιουργίας σχέσεων με τοπικούς φορείς – τοπικές επιχειρήσεις κτλ

Εικόνα 1 : Ανάλυση Δυνατοτήτων και Προβλημάτων του Δήμου Κατερίνης (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Κατερίνης 2010 – 2013)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 : ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΠΕΔΙΟΥ

5.1 Επεξεργασία και Ανάλυση Συλλεχθέντων Ερωτηματολογίων

Για την έρευνα, επιλέχθηκε η Ποσοτική μέθοδος, η οποία σε αντίθεση με την Ποιοτική Έρευνα, βασίζεται σε αξιόπιστες, αριθμητικές και στατιστικές μετρήσεις του συνολικού πληθυσμού ατόμων, στον οποίο εφαρμόζεται. Επίσης, η πρώτη διαφέρει από τη δεύτερη στο μεγάλο αριθμό ανθρώπων που λαμβάνουν μέρος σε μία τέτοια έρευνα και στον τύπο των ερωτήσεων που τίθενται.

Το δείγμα, επειδή προήλθε από μια συγκεκριμένη περιοχή της Ελλάδας, δεν μπορεί να θεωρηθεί αντιπροσωπευτικό, ώστε τα αποτελέσματα να γενικευτούν για όλους τους δήμους στην Ελλάδα.

Η έρευνα διεξήχθη με την μέθοδο των αποσυμπληρούμενων ερωτηματολογίων απ' ευθείας από τους ερωτώμενους, είτε σε μορφή συνέντευξη με κάποιες βοηθητικές καρτέλες σε ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών ή ιεράρχησης.. Το δείγμα ενημερώθηκε για το σκοπό της έρευνας, για την ανωνυμία και την ύπαρξη εμπιστευτικότητας.

Το ερωτηματολόγιο αποτελούνταν από κλειστές ερωτήσεις - οι ερωτώμενοι όφειλαν υποχρεωτικά να επιλέξουν μεταξύ κάποιων απαντήσεων που προτείνονταν. Αυτός ο τύπος ερωτήσεων, είναι εκείνος, που προσφέρεται καλύτερα για μια στατιστική ανάλυση και ανίχνευση. Δεν αφήνονται περιθώρια διφορούμενων απαντήσεων, λόγω αντίδρασης του ερωτώμενου ατόμου. Το ερωτηματολόγιο δοκιμάστηκε πιλοτικά προκειμένου να εξασφαλιστεί η εγκυρότητα του και να δοθεί η τελική μορφή του. Οι βασικές ενότητες του ερωτηματολογίου είναι :

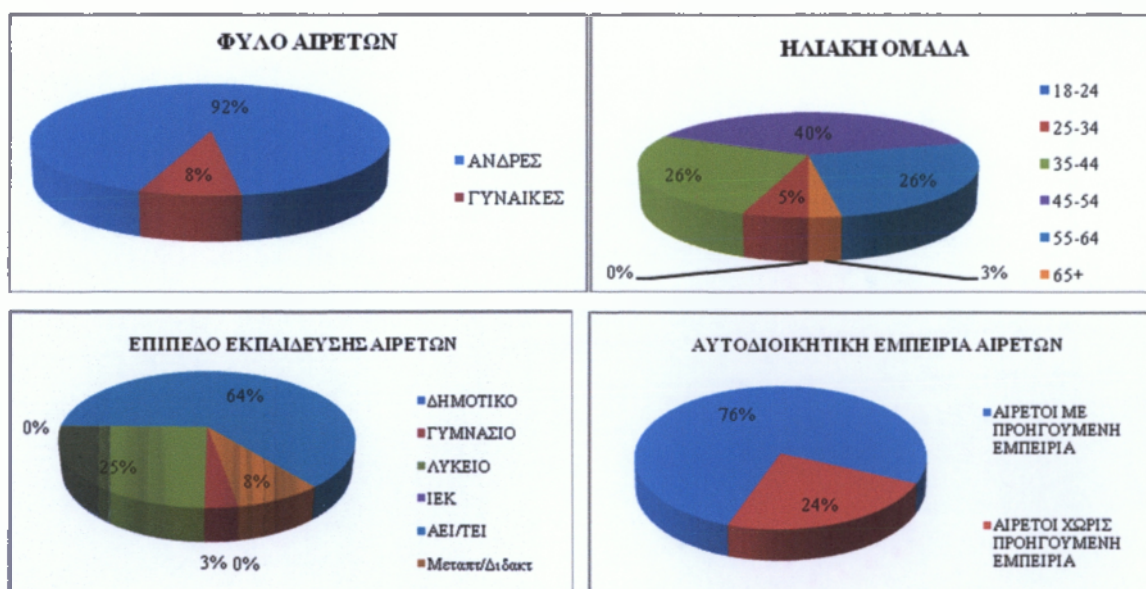
- Τμήμα Α : Ταυτότητα ερωτώμενου
- Τμήμα Β : Θεσμικό Πλαίσιο Α' βάθμιας Αυτοδιοίκησης
- Τμήμα Γ : Εφαρμογή Διοικητικής Μεταρρύθμισης
- Τμήμα Δ : Οικονομική πολιτική

Συνολικά, στην έρευνα συμμετείχαν 38 από τα 42 άτομα, μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου του δήμου. Η συντριπτική πλειοψηφία των αιρετών αποτελείται από άνδρες, ενώ μόλις το 2% είναι γυναίκες. Οι ηλικίες αυτών είναι κυρίως από 36 έως και 65 ετών,

με ίσα ποσοστά κατανομής της τάξεως του 26%, μεταξύ των δεκαετών ηλικιακών ομάδων 36 – 45, 46 – 55 ετών, ενώ οι νέοι καθώς και οι ηλικιωμένοι αποτελούν ένα μικρό ποσοστό των συμμετεχόντων 8% του συνόλου. Η μεγάλη συγκέντρωση που παρατηρείται στις ηλικιακές ομάδες από 36 έως και 65, είναι ένα θετικό στοιχείο, καθώς τα άτομα των ηλικιών αυτών, διανύοντας την πλέον παραγωγική φάση του βίου τους, συμμετέχουν ενεργά στην παραγωγική διαδικασία. Επομένως, είναι καλοί πομποί για τη διάχυση της πληροφορίας στους παραγωγικούς κλάδους που δραστηριοποιούνται, αλλά και έγκυροι γνώστες των προβλημάτων του τόπου.

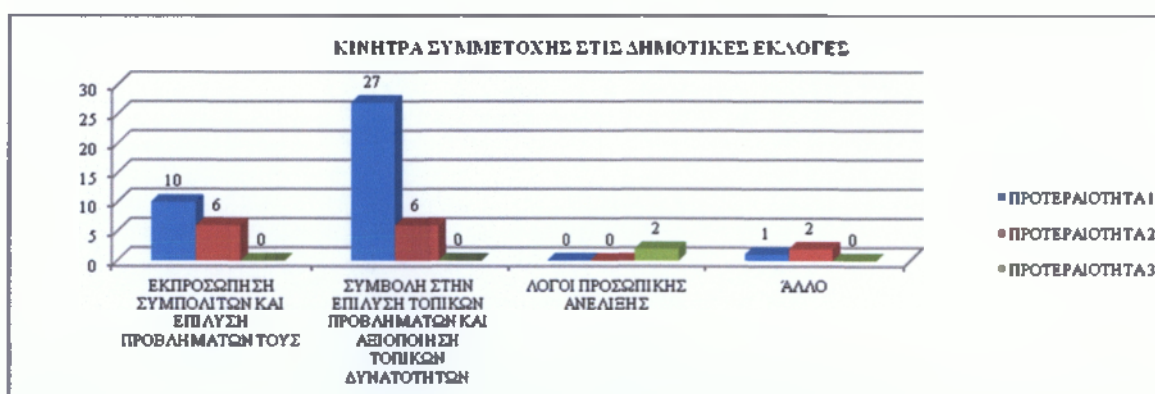
Σχετικά με το εκπαιδευτικό επίπεδο των ερωτηθέντων, η πλειονότητα τους, είναι απόφοιτοι Λυκείου (25%) και απόφοιτοι κάποιου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (64%), ενώ το 0% είναι απόφοιτοι Δημοτικού και το 2% απόφοιτοι Γυμνασίου. Το σχετικά υψηλό εκπαιδευτικό επίπεδο των αιρετών αποτελεί άλλο ένα θετικό παράγοντα, καθώς διευκολύνει την επικοινωνία και επιτρέπει την προβολή των στόχων του προγράμματος. Επίσης οι τομείς απασχόλησης τους είναι κατά πλειοψηφία ελεύθεροι επαγγελματίες και συνταξιούχοι.

Άξιο παρατήρησης είναι και το γεγονός ότι η συντριπτική σχεδόν πλειοψηφία των ερωτηθέντων είχαν προηγουμένως συμμετοχή σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης και σε τοπικά συλλογικά σχήματα. Σε αντίθεση, μόλις το 1/3 αυτών έχει κοινοβουλευτική εμπειρία.

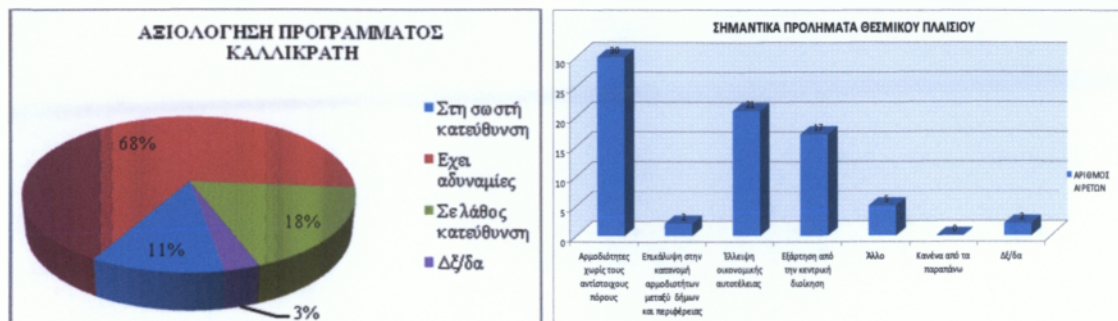

Κατόπιν τους ζητήθηκε να απαντήσουν ιεραρχικά ποια ήταν τα κίνητρα συμμετοχής τους στις δημοτικές εκλογές. Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων απάντησε ως κύριο λόγο τη συμβολή στην επίλυση των τοπικών προβλημάτων και την αξιοποίηση των τοπικών δυνατοτήτων, με δεύτερη προτεραιότητα την εκπροσώπηση των συμπολιτών τους και επίλυση των προβλημάτων τους. Μικρό ποσοστό είχε για κίνητρο λόγους προσωπικής ανέλιξης είτε κάποιον άλλο λόγο.

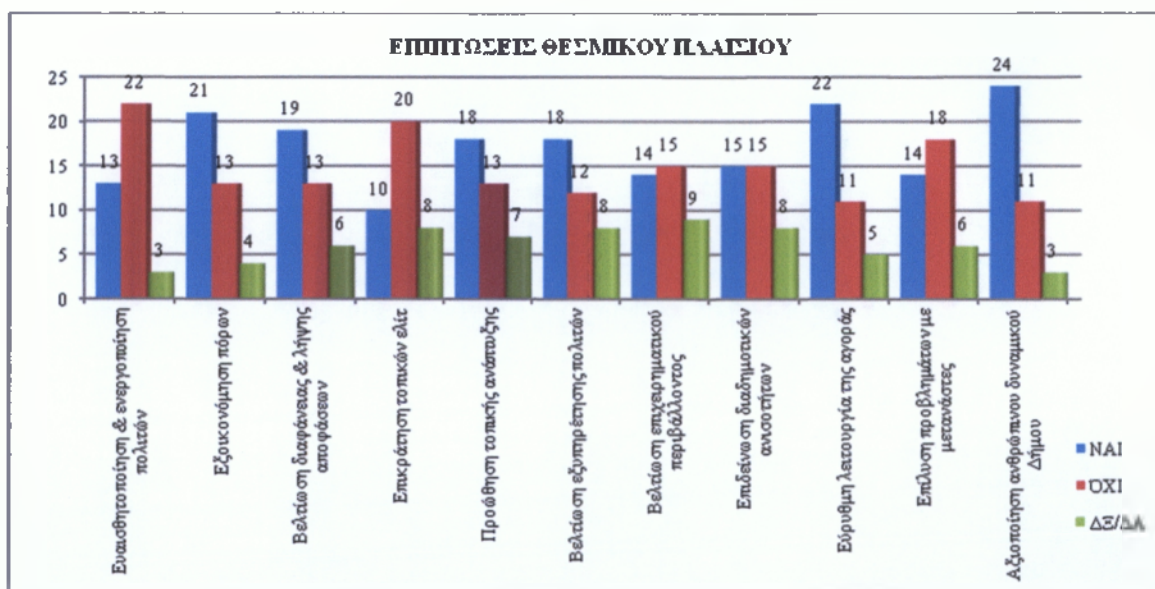

Ως προς την αξιολόγηση του Προγράμματος «Καλλικράτης», παρατηρούμε ότι μεγάλο μέρος του συνόλου των ερωτηθέντων, σε ποσοστό 68 % περίπου, υποστηρίζουν ότι το θεσμικό πλαίσιο που διέπει το πρόγραμμα «Καλλικράτης» είναι στη σωστή κατεύθυνση, ωστόσο παρουσιάζει αδυναμίες. Επιπλέον, τα πιο σημαντικά προβλήματα, που είναι αποτέλεσμα των αδυναμιών του προγράμματος, αφορούν κυρίως το ασαφές πλαίσιο αρμοδιοτήτων, που δεν έχει και τους αντίστοιχους πόρους, καθώς και την

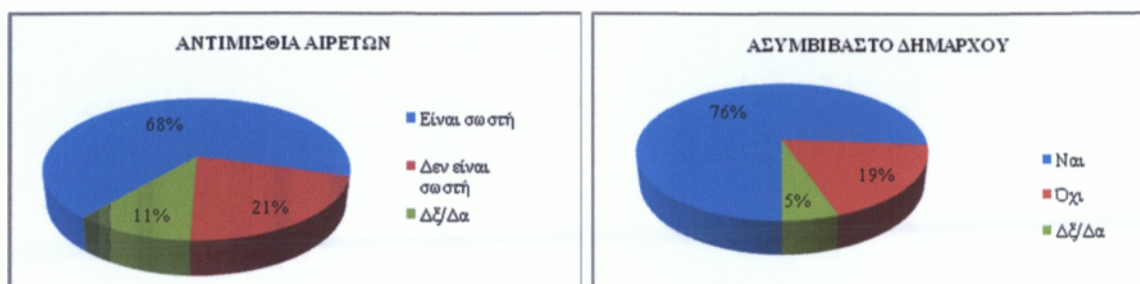
έλλειψη της οικονομικής αυτοτέλειας της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης, με συνέπεια την εξάρτηση από την κεντρική διοίκηση.

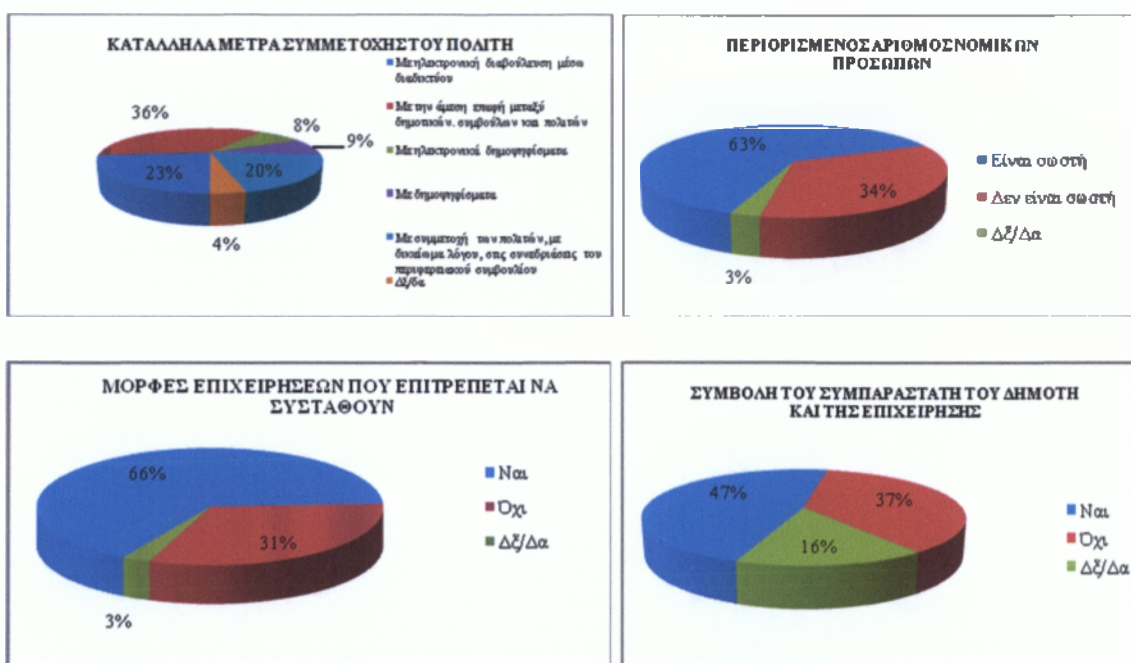
Μία γενική άποψη των επιπτώσεων, που θεωρούν οι αιρετοί, με την θεσμοθέτηση της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης είναι ότι θα συμβάλουν στην εξοικονόμηση πόρων, στην εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και τον περιορισμό φαινομένων αθέμιτου ανταγωνισμού, καθώς επίσης και στην αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού που θα απασχολείται στους νέους δήμους και την καταπολέμηση των τοπικών ομάδων συμφερόντων. Παράλληλα πιστεύουν πως δεν θα βελτιωθεί η συμμετοχική δημοκρατία, δηλαδή η ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση των πολιτών και η κοινωνική συνοχή με τους μετανάστες.

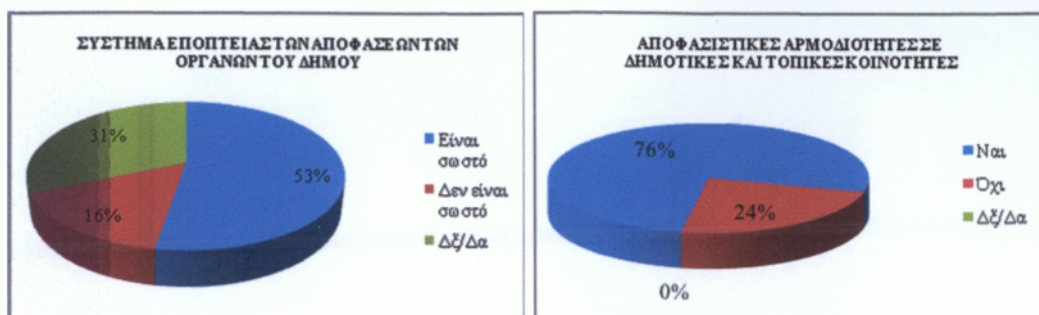
Αξίζει να σημειωθεί ότι υπάρχει σύμπτωση απόψεων όσον αφορά την αντιμισθία των αιρετών και το ασυμβίβαστο του Δημάρχου.

Ως τον αποτελεσματικότερο τρόπο συμμετοχής του πολίτη στο νέο σύστημα αυτοδιοίκησης, θεώρησαν ότι είναι η άμεση επαφή των πολιτών μαζί τους. Επίσης θεωρούν σωστό το μέτρο για τον περιορισμένο αριθμό των νομικών προσώπων και τις μορφές των επιχειρήσεων που επιτρέπεται να συσταθούν από τους δήμους. Σχετικά με την άποψή τους, για τον Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης το 47% των αιρετών, θεωρεί ότι θα βελτιώσει τις σχέσεις μεταξύ δήμου και δημοτών και θα καταπολεμήσει τα φαινόμενα κακοδιοίκησης ενώ το 37% έχει αντίθετη άποψη.

Στην ερώτηση που αφορούσε το νέο σύστημα εποπτείας των αποφάσεων των οργάνων του δήμου, οι αιρετοί, κατά πλειοψηφία, θεωρούν σωστό να την αναλάβει αυτοτελής υπηρεσία εποπτείας. Επίσης πιστεύουν ότι θα έπρεπε να είχαν αποφασιστικές αρμοδιότητες οι δημοτικές και τοπικές κοινότητες.

Όσον αφορά τη συνένωση των δήμων που εφαρμόστηκε στο Δήμο Κατερίνης το 66% των ερωτηθέντων συμφωνεί σε αντίθεση με το 33% που διαφωνεί.

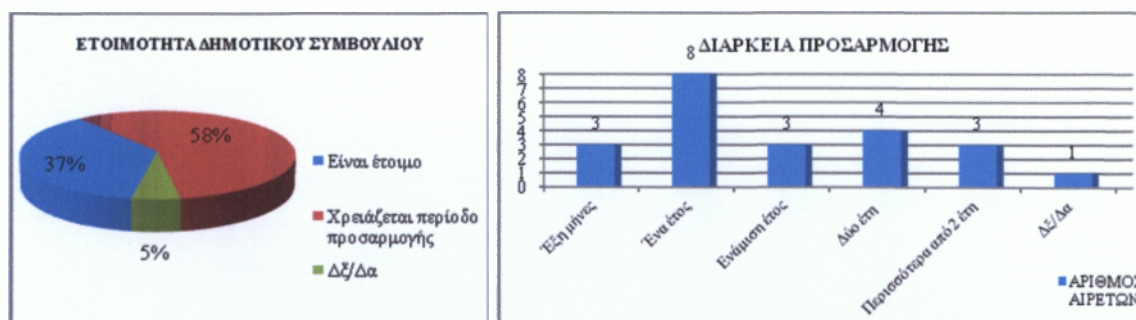
Η οικονομική αυτονομία της αυτοδιοίκησης, με δικά της έσοδα και συνεπώς λιγότερη εξάρτηση από τις κρατικές επιχορηγήσεις και περιορισμένος ρόλος του κεντρικού κράτους, σύμφωνα με τις απαντήσεις των αιρετών, περιλαμβάνει ένα αποτελεσματικό αποκεντρωμένο σύστημα διοίκησης. Οι αιρετοί επισημαίνουν ξεκάθαρα ότι η συμμετοχή του κράτος στην αυτοδιοίκηση έχει ανασταλτικό χαρακτήρα.

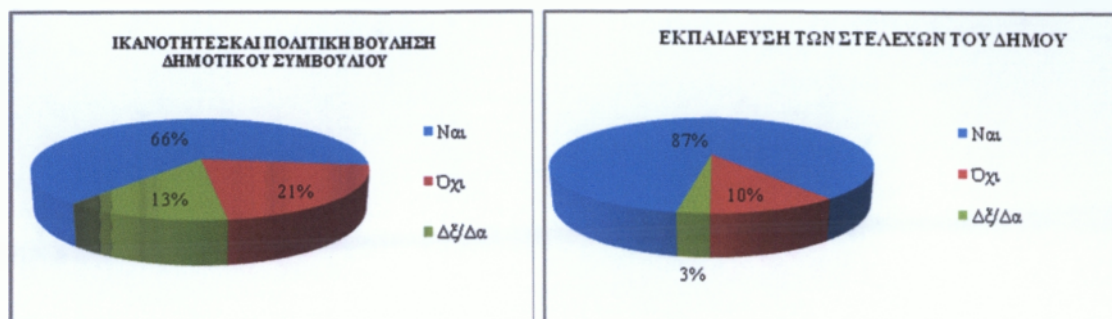

Τρεις κύριοι παράγοντες απαιτούνται, σύμφωνα με τους αιρετούς, για να εδραιωθεί ένας αποτελεσματικός διοικητικός μηχανισμός στην πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση. Πρώτον, να υφίσταται η πολιτική βούληση από πλευράς αιρετών, οι απαραίτητες ικανότητες, γνώσεις και εμπειρίες τους σε θέματα διοίκησης και προγραμματισμού και τέλος ένα εξειδικευμένο και επαρκές προσωπικό.

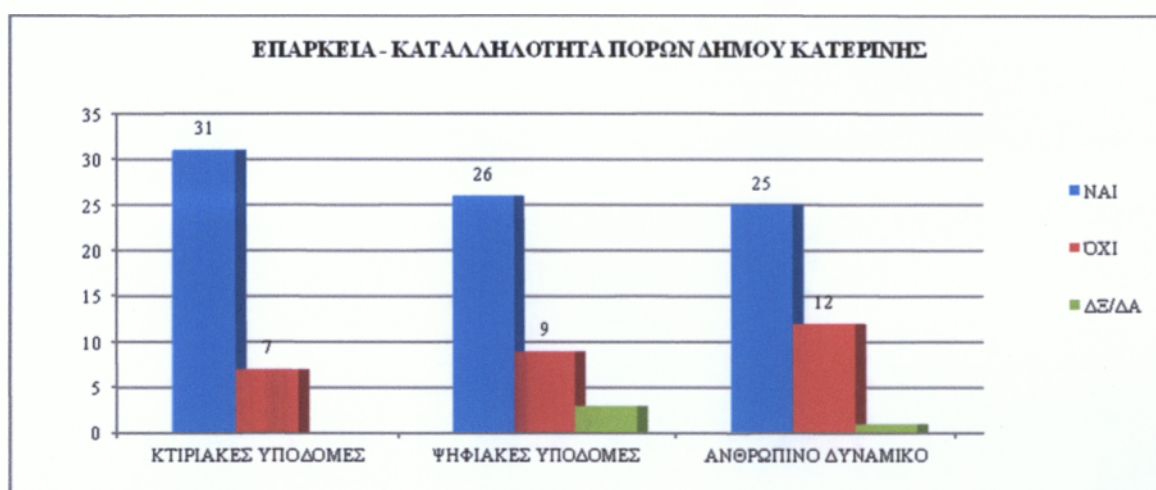

Οι απαντήσεις που λάβαμε αναφορικά με την ετοιμότητα του δημοτικού συμβουλίου του Δήμου, να ανταποκριθεί στην άσκηση των διευρυμένων αρμοδιοτήτων ήταν ότι χρειάζεται μία περίοδος προσαρμογής, που κυμαίνεται από ένα έως δύο έτη. Από την άλλη πλευρά, σε ποσοστό 66 %, οι ερωτηθέντες θεωρούν ότι το δημοτικό συμβούλιο στο δήμο, διαθέτει τις ικανότητες και την πολιτική βούληση για να ανταποκριθεί με επιτυχία στην πρόκληση εφαρμογής του νέου νόμου και επίτευξης των στόχων του, όμως απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η εκπαίδευση των στελεχών του δήμου σε στρατηγικά θέματα ανάπτυξης, προγραμματισμού και διοίκησης.

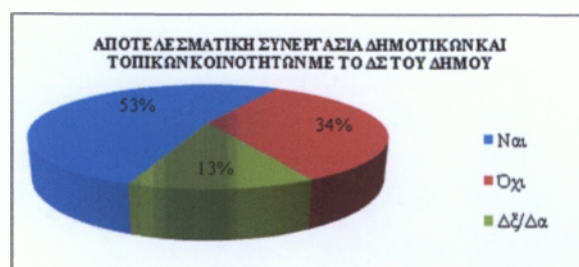

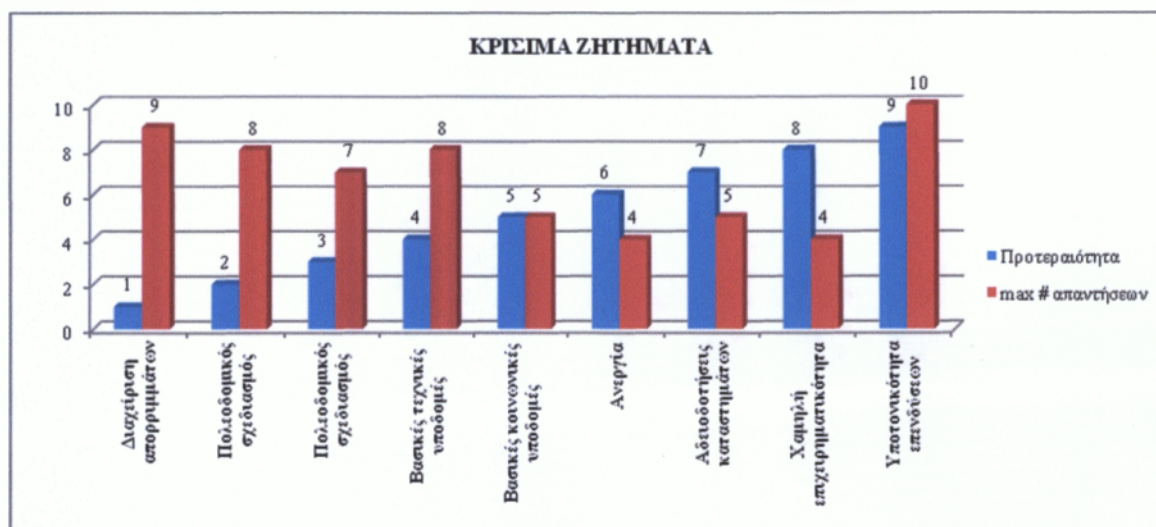
Στο παρακάτω γράφημα δίνεται μία εικόνα της άποψης των αιρετών, σχετικά με την επάρκεια και την καταλληλότητα των κτηριακών και ψηφιακών υποδομών καθώς και του ανθρώπινου δυναμικού του δήμου Κατερίνης. Όπως βλέπουμε το μεγαλύτερο ποσοστό πιστεύει ότι υπάρχει επάρκεια και καταλληλότητα των πόρων του Δήμου.

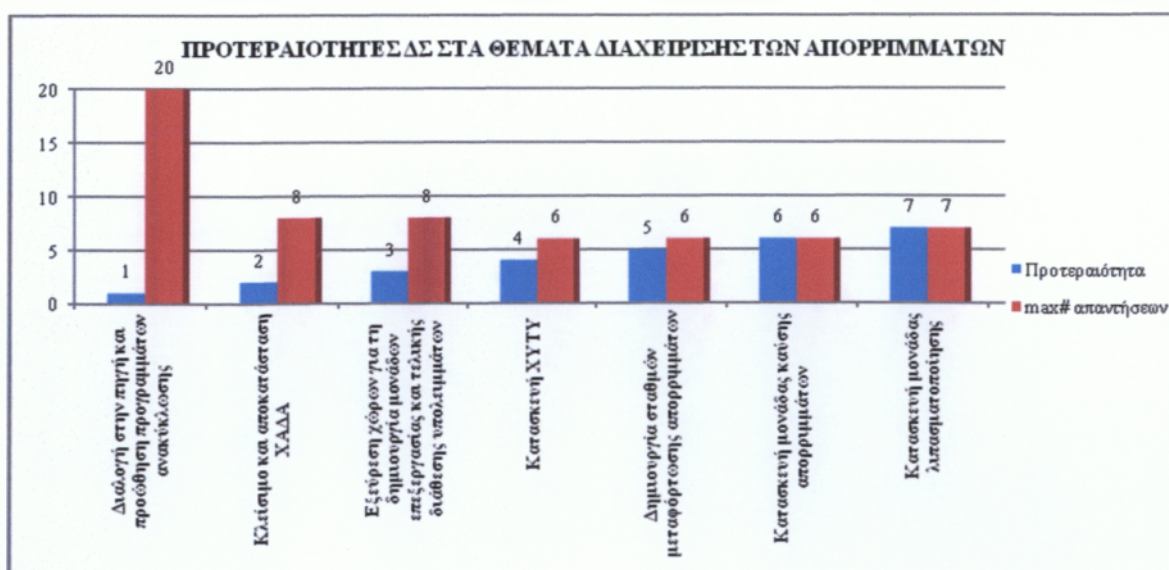
Στην συνέχεια της αξιολόγησης της αποτελεσματικής εφαρμογής του προγράμματος Καλλικράτης στο δήμο Κατερίνης, οι αιρετοί κλήθηκαν να απαντήσουν αν θα υπάρξει αποτελεσματική συνεργασία των δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων μαζί τους. Σε ποσοστό 53% απάντησαν θετικά σε αυτή τη συνεργασία ενώ το 34% αυτών αμφισβητεί ότι θα υπάρξει μια αποδοτική συνεργασία.

Ζητήθηκε από τους ερωτηθέντες να ιεραρχήσουν κατά προτεραιότητα τα κρίσιμα ζητήματα, κατά την άποψή τους, της περιοχής τους. Τα αποτελέσματα των απαντήσεων παραθέτονται το παρακάτω διάγραμμα, όπου για κάθε προτεραιότητα απεικονίζεται ο μέγιστος αριθμός απαντήσεων. Η ίδια μέθοδος θα ακολουθηθεί και στις παρακάτω ερωτήσεις ιεράρχησης.

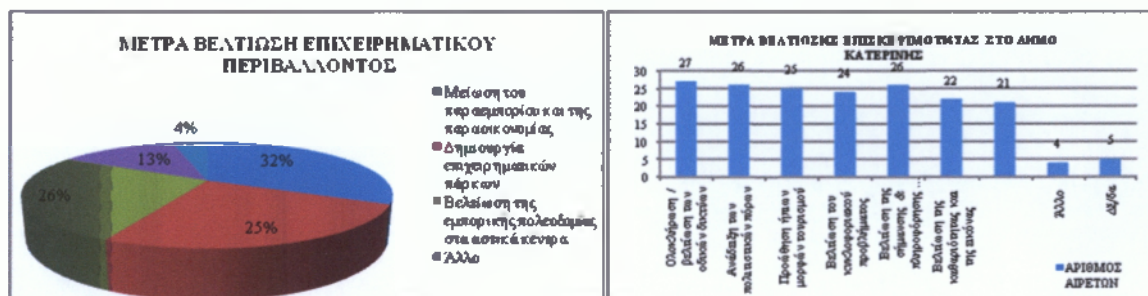

Στην διαχείριση των απορριμμάτων το Δημοτικό Συμβούλιο πρέπει να θέσει σαν πρώτη προτεραιότητα, σύμφωνα με τις απαντήσεις των αιρετών, την διαλογή των απορριμμάτων στην πηγή και την προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης. Επιπλέον στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων, η μείωση των αντλήσεων του υπόγειου νερού καταλαμβάνει την πρωταρχική αναγκαιότητα των αιρετών.

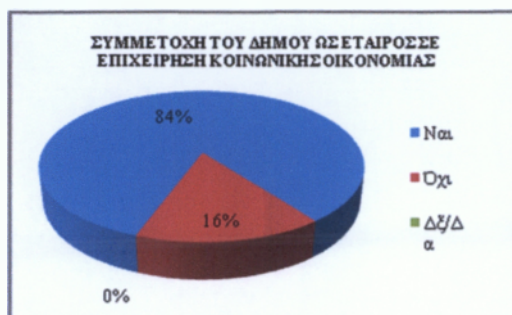

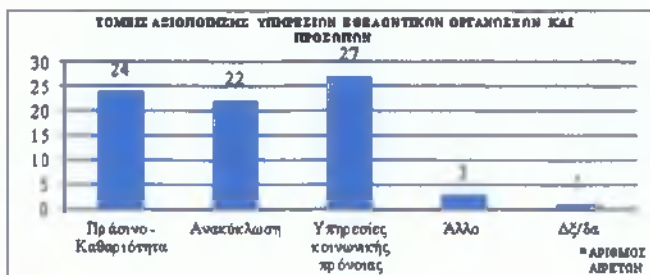
Σημαντικά μέτρα, για την βελτίωση της τοπικής ανάπτυξης, στον τομέα του επιχειρηματικού περιβάλλοντος είναι η βελτίωση της εμπορικής πολεοδομίας, με σαφείς και λειτουργικούς κανόνες χωροταξίας και πολεοδόμησης για τις εμπορικές δραστηριότητες και η δημιουργία επιχειρηματικών πάρκων. Στον τομέα της επισκεψιμότητας του δήμου απαιτούνται μέτρα βελτίωσης των οδικών δικτύων με επαρκής σήμανση και πληροφόρηση των επισκεπτών.

Η ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας, συμβάλει στην διαδικασία ενσωμάτωσης ευπαθών κοινωνικών ομάδων στον οικονομικό τομέα. Ο δήμος, προκειμένου να την ενισχύσει, θα μπορούσε να μετέχει ως εταίρος κυρίως στην αγροτική παραγωγή και στην παροχή κοινωνικών και προνοιακών υπηρεσιών. Επίσης θα μπορούσε να προμηθεύεται υπηρεσίες από μία επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας, όπως υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και συντήρησης πράσινου.

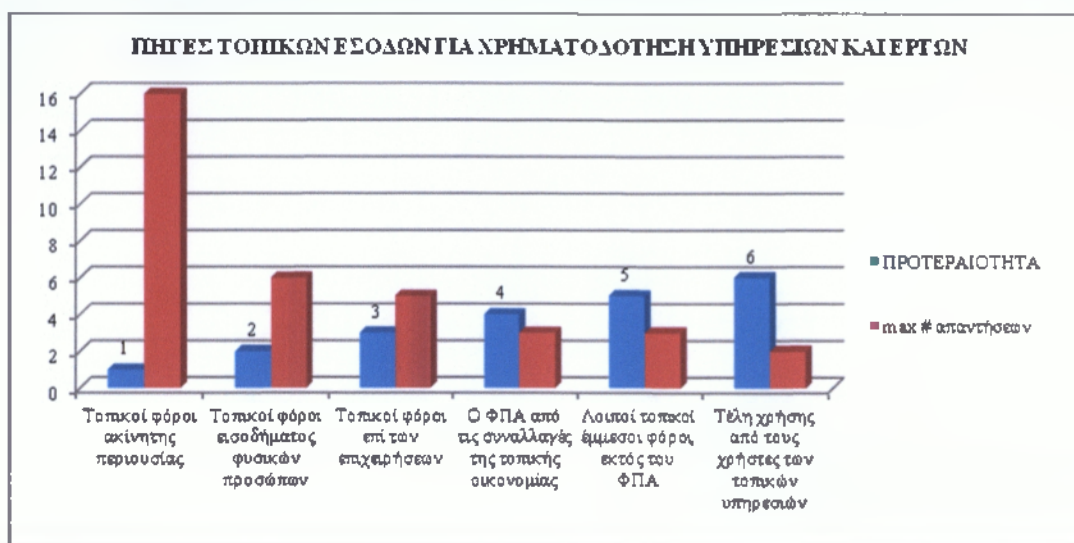
Ο εθελοντισμός σήμερα είναι επιτακτική ανάγκη για την ευημερία του κοινωνικού συνόλου. Η αξιοποίηση των εθελοντικών υπηρεσιών από τους δήμους, θεωρείται σύμφωνα με τους αιρετούς, πολύ χρήσιμη και κυρίως σε υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας.

Όσον αφορά στην οικονομική πολιτική, το Ειδικό Πρόγραμμα Εξυγίανσης για τους υπερχρεωμένους δήμους, το 50% των αιρετών συμφωνεί με την εφαρμογή του προγράμματος καθώς έτσι θα κλείσουν οι μαύρες τρύπες του παρελθόντος και θα επιβληθεί χρηστή χρηματοοικονομική διαχείριση.

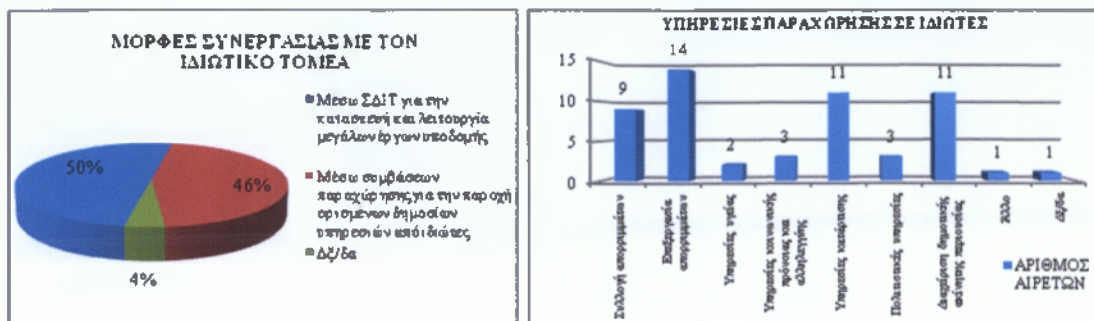

Ζητήθηκε από τους ερωτηθέντες να ιεραρχήσουν, κατά την άποψή τους, τις σημαντικότερες και καταλληλότερες πηγές τοπικών εσόδων για την επίτευξη χρηματοδοτήσεων σε τοπικές υπηρεσίες και έργα. Στο παρακάτω διάγραμμα απεικονίζεται για κάθε προτεραιότητα ο μέγιστος αριθμός των απαντήσεων.

Τα επόμενα και τελευταία γραφήματα παρουσιάζουν τη σημασία της συνεργασίας του δήμου τόσο με την περιφέρεια όσο και με τον ιδιωτικό τομέα, με στόχο την τοπική ανάπτυξη. Οι κυριότερες μορφές συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα είναι μέσω Σ.Δ.Ι.Τ. ή μέσω συμβάσεων παραχώρησης, ενώ όσον αφορά τις υπηρεσίες προς παραχώρηση σε ιδιώτες, ιδιαίτερη προτίμηση δείχνουν η επεξεργασία και συλλογή απορριμμάτων, οι υπηρεσίες κατάρτισης και η διαχείριση της δημοτικής ακίνητης περιουσίας.

5.2 Αποτελέσματα Επιτόπιας Έρευνας

Από την επιτόπια έρευνα που πραγματοποιήσαμε στη περιοχή μελέτης και τη μετέπειτα επεξεργασία και ανάλυση των στοιχείων που συλλέξαμε, προέκυψαν κάποια αποτελέσματα, τα οποία παρουσιάζονται συγκεντρωτικά στην παράγραφο αυτή και από τα οποία θα αντλήσουμε στοιχεία για τις δράσεις και τις ενέργειες που θα προτείνουμε. Τα αποτελέσματα αυτά, ανά διεύθυνση και τομέα δραστηριοτήτων είναι τα ακόλουθα :

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ – ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Κ.Ε.Π

ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

- Ανεπάρκεια εξειδικευμένου μόνιμου προσωπικού
- Ανεπάρκεια μόνιμου προσωπικού γενικών καθηκόντων
- Ασαφές θεσμικό πλαίσιο άσκησης μεταφερόμενων αρμοδιοτήτων
- Μη ορθή κατανομή αρμοδιοτήτων στο υπάρχον προσωπικό
- Μη επαρκής έλεγχος του προσωπικού και της τήρησης του ωραρίου
- Μη επαρκής παρακολούθηση ανταπόκρισης υπαλλήλων στα αιτήματα των δημοτών
- Μη ορθή κατανομή τμημάτων στην οργανωτική δομή του Δήμου
- Περιορισμένη διαθεσιμότητα χώρων για τη στέγαση των υπηρεσιών
- Μη ύπαρξη ενός μοναδικού και συγκεκριμένου χώρου για την τήρηση όλων των αρχείων του Δήμου

- Μη επαρκής ηλεκτρονική διασύνδεση των υπηρεσιών
- Μη ύπαρξη διαδικασιών αξιολόγησης προσωπικού
- Ανάγκη αναπροσαρμογής ορισμένων διεργασιών του Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας
- Μη ύπαρξη Δημοτικής Αστυνομίας
- Μη επαρκώς ανεπτυγμένη πολιτική ψηφιακής σύγκλισης
- Περιορισμένες δυνατότητες επικοινωνίας και ενημέρωσης του κοινού

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

- Ικανοποιητική και ουσιαστική τήρηση διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας
- Εκπαίδευση και κατάρτιση προσωπικού μέσω σεμιναρίων
- Συνεργασία του προσωπικού για την διεκπεραίωση υποθέσεων
- Ανταπόκριση στις ανάγκες του Δήμου παρά την αύξηση των αρμοδιοτήτων
- Εξυπηρέτηση ατόμων με ειδικές ικανότητες
- Γρήγορη εξυπηρέτηση πολιτών
- Ευγενική συμπεριφορά υπαλλήλων κατά την εξυπηρέτηση των πολιτών και μικρός αριθμός παραπόνων
- Αποδοτική λειτουργία Κέντρου Εξυπηρέτησης Δημοτών

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

- Έλλειψη ειδικευμένου μόνιμου προσωπικού
- Έλλειψη μόνιμου προσωπικού διοικητικών καθηκόντων
- Υποστελέχωση τμήματος πληροφορικής
- Έλλειψη προσωπικού τεχνικών έργων
- Μη επαρκής τεχνικός εξοπλισμός
- Απουσία ενός και μοναδικού χώρου συγκέντρωσης του αρχείου της υπηρεσίας
- Υπερσυσσωρευση αρμοδιοτήτων και πίεση προς το προσωπικό
- Αδυναμία συνεχούς επίβλεψης των έργων του Δήμου
- Περιορισμένο τεχνικό πρόγραμμα λόγω οικονομικών αδυναμιών
- Προβλήματα ολοκλήρωσης έργων και μελετών λόγω οικονομικών περιορισμών
- Προβλήματα ολοκλήρωσης έργων και μελετών λόγω οικονομικών περιορισμών
- Μη επαρκές χρονοδιάγραμμα μελετών
- Μη ορθολογικός σχεδιασμός κατανομής τμημάτων (η υπηρεσία ύδρευσης βρίσκεται στην διεύθυνση περιβάλλοντος)

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

- Ικανοποιητική εφαρμογή διεργασιών και διαδικασιών Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας και Διαχειριστικής Επάρκειας
- Αποδοτικό λογισμικό για την εσωτερική επικοινωνία εντός της υπηρεσίας
- Αποδοτική ηλεκτρονική διασύνδεση υπηρεσίας
- Ικανοποιητική απόδοση προσωπικού
- Ορθή τήρηση αρχείων σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή
- Εφαρμογή προγραμμάτων και λογισμικών για την εξυπηρέτηση του κοινού

- Γρήγορη εξυπηρέτηση του κοινού για την χορήγησης βεβαιώσεων και άλλων στοιχείων
- Υλοποίηση μελετών υψηλής ποιότητας
- Εκτέλεση αρμοδιοτήτων χωρίς λάθη
- Υψηλή απόδοση προσωπικού και ανάληψη πρωτοβουλιών
- Ορθολογικός σχεδιασμός προμηθειών

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

- Έλλειψη ειδικευμένου μόνιμου προσωπικού
- Έλλειψη προσωπικού μόνιμου γενικών καθηκόντων
- Μη επαρκής εκτέλεση διεργασιών Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας
- Μη ορθολογικός και αποσπασματικός σχεδιασμός προμηθειών
- Συχνές αναμορφώσεις προϋπολογισμού και αδυναμία ορθής παρακολούθησης του
- Μη ύπαρξη αποθήκης
- Μη επαρκής και ορθή παρακολούθηση εσόδων και εισπράξεων και παρατήρηση φαινομένων διαφυγής εσόδων
- Μη ύπαρξη αρχείου δημοτικής περιουσίας από την υπηρεσία
- Μη συνεπής είσπραξη εσόδων από διάφορες δραστηριότητες (λαϊκές αγορές, καντίνες, οφειλές ύδρευσης κ.α.)
- Μη ορθολογική αξιολόγηση δαπανών
- Μη ορθολογικός σχεδιασμός ικανοποίησης υποχρεώσεων Δήμου και πληρωμής ενταλμάτων
- Μη επαρκής παρακολούθηση ορισμένων οικονομικών μεγεθών

- Δυσλειτουργία ταμείων λόγω έλλειψης προσωπικού και καθυστερήσεις στην εξυπηρέτηση του κοινού
- Επιβάρυνση ταμείων και υπηρεσιών κατά την ύπαρξη λογαριασμών ύδρευσης (μεγάλες καθυστερήσεις)

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

- Ικανοποιητική απόδοση μέρους του προσωπικού
- Ικανοποιητικό επίπεδο γνώσεων προσωπικού
- Επαρκής εκπαίδευση και συμμετοχή σε σεμινάρια του προσωπικού
- Επάρκεια ηλεκτρονικών συστημάτων και λογισμικών για την διαχείριση των οικονομικών υποθέσεων

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

- Έλλειψη ειδικευμένου μόνιμου προσωπικού
- Έλλειψη μόνιμου προσωπικού γενικών καθηκόντων
- Μη ορθή οργανωτική διάρθρωση της Διεύθυνσης (η υπηρεσία ύδρευσης ανήκει στην Διεύθυνση Περιβάλλοντος ενώ θα έπρεπε να υπάγεται στις Τεχνικές Υπηρεσίες)
- Μη ύπαρξη οργανωμένης αποθήκης υλικών της διεύθυνσης
- Αδυναμία της υπηρεσίας να ελέγξει τυχόν παραβάσεις στον τομέα της καθαριότητας
- Μη αυτοματοποιημένη διαδικασία καταγραφής μετρήσεων ύδρευσης και απώλεια εργατοωρών
- Μη επάρκεια εξοπλισμού καθαριότητας

- Μη επικαιροποιημένο κανονιστικό πλαίσιο για την καθαριότητα και την ύδρευση και μη εφαρμογή του υπάρχοντος πλαισίου
- Επιβάρυνση με μη ορθά σχεδιασμένες αρμοδιότητες πολιτικής προστασίας
- Μη έγκαιρη αποκατάσταση του περιβάλλοντος χώρου μετά από την εκτέλεση έργων ύδρευσης
- Μη επάρκεια δικτύου κάδων ανακύκλωσης

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

- Αποδοτική εργασία προσωπικού καθαριότητας και ύδρευσης
- Αποδοτική λειτουργία προσωπικού τμήματος πρασίνου
- Γρήγορη ανταπόκριση προσωπικού στα αιτήματα δημοτών
- Ύπαρξη εθελοντικής ομάδας δασοπροστασίας
- Συνεργασία με άλλους φορείς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 : ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

6.1 Εισαγωγικά

Λαμβάνοντας υπόψη, όσα αναλύθηκαν στα προηγούμενα κεφάλαια, αλλά και όσα στοιχεία και πληροφορίες συλλέξαμε από την έρευνα που πραγματοποιήσαμε, μέσω των ερωτηματολογίων και της επιτόπιας καταγραφής της υφιστάμενης κατάστασης της περιοχής μελέτης, καταλήγουμε στο παρών κεφάλαιο σε μία σειρά από προτάσεις.

Το όραμα που έχουμε για την περιοχή είναι η αναβάθμιση του ρόλου της και η εξέλιξή της σε έναν κεντρικό κόμβο ανάπτυξης για όλη την Περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας, ιδιαίτερα ελκυστικό τόσο για τους κατοίκους του δήμου, όσο για τους επισκέπτες και τους μελλοντικούς επενδυτές.

6.2 Οι Στρατηγικοί Στόχοι Ανάπτυξης του Δήμου Κατερίνης

Τα πλεονεκτήματα του Δήμου Κατερίνης επιτρέπουν στο να θέσει ένα σύνολο υψηλών, αλλά και εφικτών στόχων ανάπτυξης για το μεσοπρόθεσμο μέλλον. Σε γενικό επίπεδο, οι στρατηγικοί στόχοι του δήμου είναι :

1. Η ταχύτερη αναπτυξιακή σύγκλιση
2. Η μεγαλύτερη κοινωνική και χωρική συνοχή
3. Η σταθερή επιδίωξη της βιώσιμης ανάπτυξης
4. Η μεγαλύτερη εξωστρέφεια του τοπικού συστήματος

Ο κεντρικός στόχος της αναπτυξιακής στρατηγικής αφορά στην ταχύτερη αναπτυξιακή σύγκλιση, σε ορίζοντα 15ετίας. Εδώ θα πρέπει να είναι σαφές ότι η επίτευξη αυτού του στόχου είναι αναγκαία προϋπόθεση για την επίτευξη και των υπολοίπων. Επίσης, θα πρέπει να τονιστεί η δυσκολία για την επίτευξη των στόχων,

ειδικά στις μέρες μας, που η οικονομία μας βρίσκεται σε ύφεση και χάνει εισοδήματα και θέσεις απασχόλησης.

Παράλληλα με την οικονομική σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα, ο δήμος Κατερίνης, θα πρέπει να θέσει ως σημαντικούς στόχους την κοινωνική και χωρική συνοχή και την προστασία του περιβάλλοντος. Η ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής επιτυγχάνεται κυρίως με τη μείωση της ανεργίας, τη καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού σε όλες του τις εκφάνσεις του και την εξασφάλιση καλύτερης πρόσβασης στην αγορά εργασίας και ενός ελάχιστου επιπέδου διαβίωσης για τις ασθενέστερες οικονομικά ομάδες πληθυσμού. Συνεπώς, ο στόχος της κοινωνικής συνοχής είναι δύσκολο να επιτευχθεί, καθώς βρίσκεται έξω από τις προτεραιότητες των αγορών και συχνά σε αντίθεση με αυτές. Εδώ όμως ακριβώς βρίσκεται και η αξία του αναπτυξιακού σχεδιασμού : να προτείνει μέτρα και δράσεις, τα οποία θα επιτρέψουν τη συμμετοχή όλων των κοινωνικών και οικονομικών ομάδων στα οφέλη της ανάπτυξης.

Ταυτόχρονα, σημαντικός στόχος είναι η ενίσχυση της χωρικής συνοχής του δήμου. Με δεδομένη την εξειδίκευση του ανατολικού τμήματος (παραλιακό μέτωπο) στον τουρισμό και του βόρειο – δυτικού στην γεωργία, είναι προφανές ότι τόσο οι υφιστάμενες δυνατότητες, όσο και οι μελλοντικές προκλήσεις (που έχουν ένα εξωγενή χαρακτήρα και προέρχονται ή επιβάλλονται από το διεθνές κυρίως περιβάλλον), δεν δημιουργούν ίσες ευκαιρίες στα δύο αυτά τμήματα.

Επίσης, βασικός στόχος της αναπτυξιακής στρατηγικής θα πρέπει είναι και η βιωσιμότητα και η σταθερή επιδίωξη για την επίτευξή της. Η στάση μας απέναντι στο περιβάλλον, πέρα από ευθύνη προς τις επόμενες γενεές, είναι μια κρίσιμη αναπτυξιακή επιλογή. Η σημασία του για την ανάπτυξη είναι πολλαπλή, καθώς συμβάλλει στην ποιότητα ζωής και την ευημερία των κατοίκων, αποτελεί το σημαντικότερο κεφάλαιο για τον τουρισμό και μπορεί να αποτελέσει λόγο έλξης κοινωνικών ομάδων υψηλής κατάρτισης στην περιοχή.

Τέλος, σημαντικός στόχος της αναπτυξιακής παρέμβασης θα πρέπει να είναι και η ενίσχυση της εξωστρέφειας της τοπικής οικονομίας. Ο παραγωγικός ιστός της περιοχής θα πρέπει να αποκτήσει πιο έντονο εξαγωγικό χαρακτήρα.

Οι γενικοί αυτοί στόχοι συνάδουν με το αναπτυξιακό προφίλ του δήμου, είναι μέσα στα πλαίσια των δυνατοτήτων του και εφόσον εξειδικευτούν και υποστηριχθούν

από κατάλληλες πολιτικές και δράσεις είναι σε θέση να κινητοποιήσουν το δήμο και να του δώσουν μια νέα αναπτυξιακή ώθηση.

Η υλοποίηση αυτών των στόχων θα συμβάλλει στη διαμόρφωση μιας αναπτυξιακής ταυτότητας για το Δήμο της Κατερίνης, η οποία τονίζει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του και ταυτόχρονα δημιουργεί μια καθ' όλα ρεαλιστική και επιτεύξιμη εικόνα τόσο προς το εσωτερικό του, όσο και προς το εξωτερικό του. Η εικόνα αυτή, παρά τον αφαιρετικό χαρακτήρα της, λειτουργεί συμβολικά και συμβάλλει στην προβολή της περιοχής και στην καλύτερη εμπέδωση της αναπτυξιακής στρατηγικής.

6.3 Αξονες – Δράσεις Ανάπτυξης

Σχετικά με τα κρίσιμα σημεία, σε γενικές γραμμές, του δήμου έχουμε να αναφέρουμε ότι είναι :

- η ανάγκη ανάπτυξης νέων περιβαλλοντικών, κοινωνικών και υποστηρικτικών δραστηριοτήτων, μέσω της διεύρυνσης του ρόλου των υφισταμένων υπηρεσιών, μέσω της συγκρότησης νέων υπηρεσιών ή μέσω συνεργασιών με άλλους φορείς,
- η ανάγκη βελτίωσης της επάρκειας, της ποιότητας και της παραγωγικότητας των υφισταμένων τεχνικών, πολεοδομικών, περιβαλλοντικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και υποστηρικτικών δραστηριοτήτων,
- η ανάγκη ανάπτυξης αμφίδρομης επικοινωνίας και συμμετοχής των πολιτών,
- η ανάγκη βελτίωσης των διαδικασιών προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης της λειτουργίας του Δήμου,
- η ανάγκη βελτίωσης της οργάνωσης των Νομικών προσώπων του Δήμου και
- η ανάγκη εφαρμογής συστήματος διαχείρισης έργων.

Οπότε, με βάση τα παραπάνω, να σημειώσουμε ότι θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση σε προτεραιότητες δράσεων που αφορούν :

α) πρωτοβουλίες και μέτρα για την αντιμετώπιση της κρίσης, όπως η οργάνωση των υπηρεσιών άσκησης κοινωνικής πολιτικής, η συγκρότηση δικτύου

προστασίας πολιτών, για την υποστήριξη ατόμων και οικογενειών με χαμηλά εισοδήματα και η συγκρότηση δικτύου κοινωνικής φροντίδας αξιοποιώντας τους νέους και τις γυναίκες, που είναι άνεργοι,

β) την κινητοποίηση των εμπλεκόμενων, στην απασχόληση, φορέων, με σκοπό τη σύναψη ενός τοπικού κοινωνικού συμβολαίου για την απασχόληση, που θα αξιοποιεί τα προγράμματα χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση της ανεργίας και θα σχεδιάσει πρόγραμμα δράσης για την απασχόληση, αξιοποιώντας τους φυσικούς, πολιτιστικούς, αλλά και τους ανθρώπινους πόρους του Δήμου, δημιουργώντας σταθερές δομές απασχόλησης και

γ) τη χάραξη στρατηγικής για την ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας του νέου Δήμου με σκοπό την αξιοποίηση των φυσικών και πολιτιστικών πόρων, με στόχο την ανάπτυξη εναλλακτικών και ειδικών μορφών τουρισμού, την ενίσχυση της αγροτικής οικονομίας και την αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και τέλος την επίλυση των χρόνιων προβλημάτων της διάθεσης και διαχείρισης απορριμμάτων, της αποχέτευσης, του βιολογικού καθαρισμού και την προστασία των υδάτινων πόρων.

Η στόχευση αυτή απαιτεί την άμεση εκπόνηση ενός ρεαλιστικού Επιχειρησιακού Σχεδίου Ανάπτυξης, προϊόν ευρείας διαβούλευσης και συνεργασίας μεταξύ της δημοτικής αρχής, των τοπικών κοινωνικών εταίρων και εκπροσώπων των πολιτών. Σε αυτό θα προσδιοριστούν και εξειδικευτούν οι παραπάνω κατευθύνσεις, θα ιεραρχηθούν οι προτεραιότητες, θα κοστολογηθούν οι δράσεις και τα έργα και θα προγραμματιστεί χρονικά η υλοποίηση τους, μέσα από έναν ολοκληρωμένο σχεδιασμό.

6.4 Ο Ρόλος των Αιρετών

Συγκεκριμένα, οι αιρετοί δύναται να διαδραματίσουν έναν καθοριστικό ρόλο. Μπορούν να συνεισφέρουν δραστικά, σε μια μακροχρόνια θεμελίωση των τριών τομέων της βιώσιμης ανάπτυξης, δηλαδή, την οικονομική μεγέθυνση, την περιβαλλοντική διαχείριση και την κοινωνική συνοχή. Από τους τρεις αυτούς τομείς, ιδιαίτερα σημαντική κρίνεται η συμβολή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης κυρίως στον τομέα της κοινωνικής συνοχής και συγκεκριμένα όσον αφορά στην γεωγραφική και κοινωνική σύγκλιση. Οι αιρετοί εκπρόσωποι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης έχουν την δυνατότητα να παρέμβουν στις αναπτυξιακές υποθέσεις με τρεις τρόπους.

- ο πρώτος απορρέει από τον ρυθμιστικό τους ρόλο, έστω και μέσω των περιορισμένων δυνατοτήτων που παρέχει ο ελληνικός νόμος. Οι αιρετοί έχουν την δυνατότητα να καθορίζουν κανόνες, αλλά και ένα πλαίσιο ανάπτυξης, τέτοιο ώστε να κάνει ελκυστικότερο τον τόπο τους, να ενισχύει τις τοπικές πρωτοβουλίες και να προωθεί την βιώσιμη ανάπτυξη,
- ο δεύτερος τρόπος παρέμβασης προέρχεται από το γεγονός ότι έχουν την δυνατότητα της αλλαγής της κατανομής των δημοτικών πόρων και
- ο τρίτος τρόπος είναι ότι οι αιρετοί, ιδιαίτερα αυτήν την εποχή που έχουν ανανεωμένη τη λαϊκή βούληση, αποτελούν αφενός μεν πολύ καλούς πομπούς των προβλημάτων και των προοπτικών, των αιτημάτων και των διαθέσεων των πολιτών τους, αφετέρου δε έχουν την εκλογική νομιμοποίηση, αλλά και την θεσμική θωράκιση να γίνουν εμπνευστές και διαμορφωτές (opinion-makers) της τοπικής κοινής γνώμης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 : ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

7.1 Συμπεράσματα

Τα συμπεράσματα, τα οποία απορρέουν μετά την ολοκλήρωση της παρούσας πτυχιακής και με το πέρας της ενασχόλησής μας με το θεσμικό πλαίσιο του Προγράμματος «Καλλικράτης», μπορούν να διακριθούν σε δύο μεγάλες κατηγορίες : α) σε αυτά που σχετίζονται με το θεωρητικό μέρος και β) σε αυτά που αναφέρονται στη μελέτη περίπτωσης, το Δήμο Κατερίνης και προκύπτουν κυρίως, μετά την έρευνα πεδίου που πραγματοποιήσαμε στην εν λόγω περιοχή.

Ως προς την πρώτη κατηγορία λοιπόν, εντοπίσαμε τα ακόλουθα :

- 1) Η δυσχερής οικονομική κατάσταση της χώρας έχει σαν αποτέλεσμα την οικονομική συμπίεση των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των εσόδων αυτών.
- 2) Αναστολή και περιορισμό προσλήψεων, με αποτέλεσμα την υποστελέχωση των υπηρεσιών των Δήμων.
- 3) Τροποποίηση θεσμικού πλαισίου προσλήψεων και κάλυψης κενών θέσεων.
- 4) Ασαφές πλαίσιο άσκησης αρμοδιοτήτων, ύστερα από την εφαρμογή του Προγράμματος «Καλλικράτης».
- 5) Μεταφορά πληθώρας αρμοδιοτήτων από τις καταργούμενες Νομαρχίες, χωρίς την αντίστοιχη μεταφορά προσωπικού και πόρων.
- 6) Ασταθές πολιτικό τοπίο, το οποίο λειτουργεί ως τροχοπέδη στην άσκηση, υλοποίηση και τον ορθό σχεδιασμό της κρατικής πολιτικής, με τις ακόλουθες συνέπειες για την Τοπική Αυτοδιοίκηση.
- 7) Στη διαδικασία γενικότερα του χωρικού σχεδιασμού, κάθε χώρος, γεωγραφική ή διοικητική ενότητα, είναι μοναδικός, με τη φυσιογνωμία και τις ιδιαιτερότητές του και σαν τέτοιος πρέπει να αντιμετωπίζεται, όχι δηλαδή με γενικεύσεις, αλλά μετά από ανάλυση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών και των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του.
- 8) Η διαδικασία της διαβούλευσης αποτελεί υποχρεωτική συνιστώσα στην όλη διαδικασία της στρατηγικής της ανάπτυξης, αν και δεν είναι θεσμοθετημένη με

τέτοιο τρόπο, ώστε να διευκολύνει και να κατευθύνει τους εμπλεκόμενους φορείς και αυτό πρέπει να οριστεί άμεσα και για λόγους εναρμόνισης με τα Ευρωπαϊκές Οδηγίες.

- 9) Οι δήμοι, οι πόλεις καλούνται πλέον να συνεργαστούν και να δημιουργούν δίκτυα ανταλλαγής και διάχυσης της γνώσης.

Ως προς τη δεύτερη κατηγορία, παρατηρήσαμε τα ακόλουθα :

- 1) Έλλειψη πολεοδομικού και χωροταξικού σχεδιασμού στην περιοχή.
- 2) Εκτεταμένη και άναρχη εκτός σχεδίου δόμηση.
- 3) Απουσία βασικών υποδομών κοινής ωφέλειας, όπως είναι το αποχετευτικό δίκτυο ομβρίων και ακαθάρτων και ο βιολογικός καθαρισμός.
- 4) Πληθυσμιακή έκρηξη στην περιοχή και όξυνση προβλημάτων, που αφορούν στην εξυπηρέτηση του κοινού, ιδιαίτερα τους καλοκαιρινούς μήνες.
- 5) Ασαφές θεσμικό και νομικό πλαίσιο, μέσα στο οποίο αναπτύσσονται οι αρμοδιότητες του Δήμου, ύστερα από την εφαρμογή του Προγράμματος «Καλλικράτης».
- 6) Ανάγκη επανασχεδιασμού της οργανωτικής διάρθρωσης και προσαρμογή της στις διατάξεις, προτεραιότητες και στόχους του Προγράμματος «Καλλικράτης».
- 7) Διαθέτει μία σειρά από φυσικά και επίκτητα πλεονεκτήματα, τα οποία τον τοποθετούν ανάμεσα στους πλέον ευνοημένους δήμους της χώρας.
- 8) Παρουσιάζει σημαντικές προοπτικές ανάπτυξης, εάν αξιοποιηθούν κατάλληλα τα συγκριτικά πλεονεκτήματά της.

Παράλληλα, από την υπάρχουσα δομή, προκύπτουν δυνατότητες για ουσιαστική βελτίωση μέσα από την ορθή περιγραφή και κατανομή των αρμοδιοτήτων, προκειμένου να μην υπάρχουν αλληλοεπικαλύψεις μεταξύ τμημάτων και υπηρεσιών και μην παρουσιάζεται πολυδιάσπαση τμημάτων, με φαινόμενα κακοδιοίκησης και υποστελέχωσης.

Ωστόσο, προκύπτουν ζητήματα και αδυναμίες που δεν άπτονται της εσωτερικής οργάνωσης του Δήμου και δεν εξαρτώνται από τις αλλαγές και βελτιώσεις που αυτός επιδιώκει. Αντιθέτως, προκύπτουν από την αδυναμία της κεντρικής διοίκησης να περιγράψει επαρκώς τις αρμοδιότητες και να δρομολογήσει ορθολογικά και αποδοτικά την μεταφορά των αρμοδιοτήτων στους Δήμους, όπως προκύπτει από την εφαρμογή του Προγράμματος «Καλλικράτης».

Αξιολογώντας τα παραπάνω, προκύπτει ότι υπάρχουν σημαντικά εμπόδια στην ορθή λειτουργία των υπηρεσιών του Δήμου, που οφείλονται κυρίως στην έλλειψη προσωπικού και την υποστελέχωση των υπηρεσιών. Ωστόσο, η επίλυση του προβλήματος αυτού δεν εξαρτάται μόνο από την δραστηριότητα του Δήμου, καθώς η χώρα διέρχεται μια ιδιαίτερα δύσκολη περίοδο με συνέπεια να αναστέλλεται η δυνατότητα πρόσληψης προσωπικού και να καταργούνται οργανικές θέσεις. Παρ' όλα αυτά, υπάρχουν ορισμένα περιθώρια βελτίωσης της δυσχέρειας αυτής μέσω της αξιοποίησης της δυνατότητας απόκτησης προσωπικού από μετατάξεις από άλλους φορείς.

Στόχος, λοιπόν είναι η βελτίωση των δυνατοτήτων και ικανοτήτων των υπηρεσιών του Δήμου, έτσι ώστε να μπορέσουν να ανταποκριθούν όσο το δυνατόν καλύτερα στο πολύπλοκο, ασαφές και δύσκολο διοικητικό περιβάλλον, που έχει διαμορφωθεί και να εξομαλύνουν τις τυχόν αστοχίες.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ακριβός, Μιχαλόπουλος, Παππάς, 2008, Στρατηγική Ανάπτυξη των ΟΤΑ, Αθήνα

Βατάλης, Κωνσταντίνος, 2011, Νέα αρχιτεκτονική της αυτοδιοίκησης και της αποκεντρωμένης διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης, Αθήνα: Σάκκουλα

Κακιαδάκης, 2006, Μητροπολιτικοί Δήμοι και Μητροπολιτική Αυτοδιοίκηση, Αθήνα: Σ.Ε.Π.

Καραναστάσης, Μάρκος, 2011, Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης, Αθήνα: Καραναστάση

Χρυσανθάκης, Χαράλαμπος, 2010, Καλλικράτης: Ο νέος νόμος για την αυτοδιοίκηση και την αποκεντρωμένη διοίκηση, Αθήνα

Νόμος 3852/2010 : «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης», ΦΕΚ 877 Α', 07 Ιουνίου 2010.

Υπουργική Απόφαση με Α.Π. 74445, 27/12/2010 : «Καθορισμός της διαδικασίας, του τρόπου και της αποτύπωσης της απογραφής των πάσης φύσεως περιουσιακών στοιχείων, απαιτήσεων και υποχρεώσεων, καθώς και των διαθέσιμων χρηματικών μέσων των δήμων που συνιστώνται κατά τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν.3852/2010 (ΦΕΚ 87 Α')».

Κ.Υ.Α. 4604, ΦΕΚ 163 Β', 10/02/2005 : «Τροποποίηση των διατάξεων του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου των ΟΤΑ Α' βαθμού, που αναφέρονται στον τύπο και το περιεχόμενο του προϋπολογισμού αυτών»

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Κατερίνης 2010 – 2013

Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης: Σχετικά με την χάραξη νέων διοικητικών ορίων για τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και την παροχή των αντίστοιχων κινήτρων - Ομάδα Εργασίας : Θεόδωρος Χατζηπαντελής, Γιώργος Μαστοράκος, Ράλλης Γκέκας, Δημήτρης Κατσούλης, Δήμητρα Κουτσούρη (Οκτώβριος 2007)

Κ.Ε.Δ.Κ.Ε., 2008, Μελέτη: Για μια σύγχρονη Διοικητική Μεταρρύθμιση: Επιτελικό κράτος – Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση – Ισχυρή Τοπική Αυτοδιοίκηση

Διαδικτυακοί Τόποι

[http : // www.ypes.gr](http://www.ypes.gr)

<http://kallikratis.ypes.gr/>

http://www.ypes.gr/kapodistrias/greek/kapo/fr_prog.htm

[http : // www.statistics.gr](http://www.statistics.gr)

[http : // www.katerini.gr](http://www.katerini.gr)

[http: // www.ita.org.gr](http://www.ita.org.gr)

<http://www.protovouliapoliton.gr>

http://ekloges-prev.singularlogic.eu/dn2010/public/index.html#{%22page%22:%22level%22,%22params%22:{%22level%22:%22dhm_d%22,%22id%22:9047}}

<http://www.eetaa.gr/hmerides2010/vliko/tabook10.pdf/>

<http://www.epikrateia.gr/articles.aspx?aid=71>

<http://el.wikipedia.org>

http://portal.tee.gr/portal/page/portal/SCIENTIFIC_WORK/GR_XWRIKOU_SXEDIAS_MOY_KAI_AYTODIOIKHSHS/autodioikish/Tab3/KALLIKRATIS.pdf

<http://www.eetaa.gr>

<http://www.aftodioikisi.gr>

<http://www.opengov.gr/ypes/?p=440>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ερωτηματολόγιο

Ερωτηματολόγιο για τους αιρετούς της Α' βάθμιας Αυτοδιοίκησης

Οι απαντήσεις στον ερωτηματολόγιο είναι ΑΚΡΩΣ ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΕΣ. Οι απαντήσεις σας θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά και μόνο για σκοπούς στατιστικής και κανένας δε θα λάβει γνώση των ατομικών σας στοιχείων ή απαντήσεων, ούτε Δημόσια Αρχή, ούτε ιδιώτης.

Βασικές διευκρινίσεις:

- Υπάρχουν τρεις τύποι ερωτήσεων: (α) πολλαπλών απαντήσεων χωρίς ιεράρχηση, (β) πολλαπλών απαντήσεων με ιεράρχηση, (γ) μοναδικής απάντησης. Οι δύο πρώτοι τύποι ερωτήσεων προσδιορίζονται, όπου απαντώνται, με **‘δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση’** ή **‘ιεραρχήστε’**, αντίστοιχα. Όλες οι άλλες ερωτήσεις για τις οποίες δεν προσδιορίζεται ο τρόπος απάντησης, ανήκουν στην τρίτη κατηγορία.
- Οι παραπάνω κανόνες δεν ισχύουν με συνέπεια για τις ερωτήσεις 1-11 (‘Τμήμα Α. Ταυτότητα ερωτώμενου’).
- Όπου ζητείται **ιεράρχηση** των απαντήσεων, χρησιμοποιούμε την κλίμακα: **‘1: το πιο σημαντικό, 2: το δεύτερο πιο σημαντικό, κλπ’**.
- Σημειώστε τις απαντήσεις σας με Χ.

ΑΜ ΕΡΕΥΝΗΤΗ: _____**ΑΥΞΩΝ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ:** _____**Τμήμα Α. Ταυτότητα ερωτώμενου****1. Στοιχεία εκλογής (α)**

1.01	Δήμος		
1.02	Δημοτική ενότητα		
1.03	Ονοματεπώνυμο		
1.04	Τηλέφωνο		
1.05	Δ/νση ηλεκτρ. ταχυδρομείου (e-mail)		
	Συνδυασμός	1.06 Επώνυμο επικεφαλής	
		1.07 Επιτυχών [1]	
		1.08 Επιλαχών [2]	
1.09	Εκλογική ταυτότητα	Επικεφαλής συνδυασμού	(1)
		Δημοτικός Σύμβουλος	(2)
		Τοπικός Σύμβουλος	(3)
1.10	Αναληφθείσα θέση ευθύνης	Αντιδήμαρχος	(1)
		Άλλη (προσδιορίστε)	(2)
		1.11 _____	
		Καμία	(3)

2. Φύλο ερωτώμενου (γ)

Άρρεν	☐	(1)
Θήλυ	☐	(2)

3. Ηλικιακή Ομάδα (α)

18-24	☐	(1)
25-34	☐	(2)
35-44	☐	(3)
45-54	☐	(4)
55-64	☐	(5)
65+	☐	(6)

4. Επίπεδο εκπαίδευσης (α)

Δημοτικό	☐	(1)
Γυμνάσιο	☐	(2)
Λύκειο	☐	(3)
Μεταλυκειακή Εκπαίδευση (ΙΕΚ)	☐	(4)
ΑΕΙ/ΤΕΙ	☐	(5)
Μεταπτυχιακό/Διδακτορικό	☐	(6)

5. Απασχόληση (πριν την πρόσφατη εκλογή σας ή πριν την πρώτη εκλογή σας αν είχατε επανεκλεγεί σε θέση αιρετού) (α)

Δημόσιος Υπάλληλος	☐	(1)
Ιδιωτικός Υπάλληλος	☐	(2)
Επιχειρηματίας	☐	(3)
Ελεύθερος Επαγγελματίας	☐	(4)
Εργάτης	☐	(5)
Αγρότης	☐	(6)
Συνταξιούχος	☐	(7)
Δεν εργάζεται	☐	(8)

6. Υπάρχει προηγούμενη συμμετοχή σας σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης; (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)

Αν η απάντησή σας είναι **Ναι** πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίνετε στην μεθεπόμενη

7. Προηγούμενη συμμετοχή σας σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης, ως: (α)

7.1 7.2 Έτη

Νομάρχης		(1)	
Δήμαρχος		(2)	
Πρόεδρος Κοινότητας		(3)	
Νομαρχιακός Σύμβουλος		(4)	
Δημοτικός Σύμβουλος		(5)	
Κοινοτικός Σύμβουλος		(6)	
Τοπικός Σύμβουλος		(7)	
Πάρεδρος		(8)	
Άλλο (προσδιορίστε):		(9)	

8. Υπάρχει προηγούμενη συμμετοχή σας στο Κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα (κράτος ή ΔΕΚΟ ή νομικά πρόσωπα της αυτοδιοίκησης); (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)

Αν η απάντησή σας είναι **Ναι** πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίνετε στην μεθεπόμενη

9. Προηγούμενη συμμετοχή σας στο Κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα, ως: (α)

9.1 9.2 Έτη

Βουλευτής		(1)	
Στο ΔΣ οργανισμού		(2)	
Επικεφαλής δημόσιας υπηρεσίας		(3)	
Άλλο (προσδιορίστε):		(4)	

10. Υπάρχει προηγούμενη συμμετοχή σας σε τοπικά συλλογικά σχήματα; (β)

Ναι		(1)
Όχι		(2)

Αν η απάντησή σας είναι **Ναι** πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίνετε στην μεθεπόμενη

11. Προηγούμενη συμμετοχή σας σε τοπικά συλλογικά σχήματα, ως: (β)

	μέλος του ΔΣ (1)	απλό μέλος (2)	Έτη
11.1 Πολιτιστικός/περιβαλλοντικός σύλλογος			11.1.1
11.2 Συνεταιρισμός			11.2.1
11.3 Επιμελητήριο			11.3.1
11.4 Επαγγελματικός σύλλογος (προσδιορίστε)			11.4.1
11.5 Αθλητικός σύλλογος			11.5.1
11.6 Άλλο (προσδιορίστε)			11.6.1

12. Ποια ήταν τα κίνητρα συμμετοχής σας στις δημοτικές εκλογές; (ιεραρχήστε) (α)

12.1	Για να εκπροσωπήσω τους συμπολίτες μου και να λύσω τα προβλήματά τους	
12.2	Για να συμβάλω στην επίλυση τοπικών προβλημάτων και αξιοποίηση τοπικών δυνατοτήτων	
12.3	Λόγοι προσωπικής ανέλιξης	
12.4	Άλλο 12.4.1 Προσδιορίστε: _____	

Τμήμα Β. Θεσμικό Πλαίσιο Α' βάθμιας Αυτοδιοίκησης

Β.1 Γενική αξιολόγηση του προγράμματος Καλλικράτης για τους δήμους

13. Πως αξιολογείτε το πρόγραμμα Καλλικράτης για την Α' βάθμια αυτοδιοίκηση; (α)

Είναι στη σωστή κατεύθυνση		(1)
Είναι στη σωστή κατεύθυνση αλλά έχει αδυναμίες		(2)
Είναι σε λάθος κατεύθυνση		(3)
ΔΕ/δα		(4)

14. Ποια είναι κατά τη γνώμη σας τα σημαντικά προβλήματα του θεσμικού πλαισίου για την Α' βάθμια αυτοδιοίκηση; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

Ασαφές πλαίσιο Αρμοδιότητες χωρίς τους αντίστοιχους πόρους (επιχορηγήσεις)		14.1
Επικάλυψη στην κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ δήμων και περιφέρειας		14.2
Περιορισμένη Έλλειψη οικονομικής αυτοτέλειας (περιορισμένα ίδια έσοδα)		14.3
Εξάρτηση από την κεντρική διοίκηση (διοικητική, πολιτική, οικονομική)		14.4
Άλλο (προσδιορίστε):		14.5
Κανένα από τα παραπάνω		14.6
ΔΕ/δα		14.7

15. Θεωρείτε ότι η Α' βάθμια τοπική αυτοδιοίκηση όπως θεσμοθετήθηκε: (α)

	Ναι (1)	Όχι (2)	ΔΕ/δα (3)	Ερωτ/ ση
Θα συμβάλλει στην ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση των πολιτών (ενίσχυση συμμετοχικής δημοκρατίας)				15.01
Θα συμβάλλει στην εξοικονόμηση πόρων (με οικονομίες κλίμακας στη χρήση των οικονομικών και ανθρώπινων πόρων και με τον περιορισμό των λειτουργικών δαπανών)				15.02
Θα βελτιώσει τη διαφάνεια στον τρόπο λήψης και υλοποίησης των διοικητικών αποφάσεων (και ειδικά όσων σχετίζονται και εξυπηρετούν οικονομικά συμφέροντα)				15.03
Θα οδηγήσει στην επικράτηση τοπικών ομάδων συμφερόντων (τοπικές ελίτ) και στην εγκαθίδρυση πελατειακών σχέσεων &				15.04

ευνοιοκρατίας				
Θα προωθήσει πιο αποτελεσματικά την τοπική ανάπτυξη				15.05
Θα βελτιώσει την εξυπηρέτηση του πολίτη και θα αναβαθμίσει τις συνθήκες της ζωής του (καλύτερη γνώση και εξυπηρέτηση των τοπικών αναγκών)				15.06
Θα βελτιώσει το επιχειρηματικό περιβάλλον (με στόχο την ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων και της τοπικής ανάπτυξης)				15.07
Θα συμβάλλει στην επιδείνωση των διαδημοτικών ανισοτήτων (λόγω των διαφορών στις τοπικές δυνατότητες)				15.08
Θα συμβάλλει στην εύρυθμη λειτουργία της αγοράς (αδειοδοτήσεις καταστημάτων και επιχειρήσεων, καθορισμός χώρων λαϊκών αγορών κλπ.) και τον περιορισμό φαινόμενων αθέμιτου ανταγωνισμού (υπαίθριο εμπόριο κλπ)				15.09
Θα συμβάλλει στην επίλυση προβλημάτων που σχετίζονται με τους μετανάστες που κατοικούν μόνιμα στο νέο δήμο (με στόχο την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής)				15.10
Θα συμβάλλει στην αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού που θα απασχολείται στους νέους δήμους				215.11

16. Θεωρείτε ότι η αντιμισθία για τους αιρετούς (Δήμαρχοι / Αντιδήμαρχοι / Πρόεδροι δημοτικών συμβουλίων) που προβλέπεται για πρώτη φορά: (α)

Είναι σωστή

(1)

λόγω του χρόνου που απαιτεί η ενασχόληση με τα κοινά από θέσεις ευθύνης)

Ιεν είναι σωστή

(2)

Ιξ/δα

(3)

17. Συμφωνείτε με το ασυμβίβαστο του δημάρχου; (μεταξύ δημαρχιακής και επαγγελματικής ιδιότητας); (β)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

18. Πως νομίζετε Ποιά θεωρείτε ως πιο κατάλληλα μέτρα για τη συμμετοχή του πολίτη στο

νέο σύστημα αυτοδιοίκησης; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

		ερώτηση
Με ηλεκτρονική διαβούλευση μέσω διαδικτύου		18.1
Με την άμεση επαφή μεταξύ δημοτικών. συμβούλων και πολιτών		18.2
Με ηλεκτρονικά δημοψηφίσματα		18.3
Με δημοψηφίσματα		18.4
Με συμμετοχή των πολιτών, με δικαίωμα λόγου, στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου		18.5
Δξ/δα		18.6

19. Πώς αξιολογείτε το μέτρο για τον περιορισμένο αριθμό των νομικών προσώπων που επιτρέπεται να συσταθούν από τους δήμους; (β)

Είναι σωστό		(1)
Δεν είναι σωστό		(2)
Δξ/δα		(3)

20. Συμφωνείτε με τις μορφές των επιχειρήσεων που επιτρέπεται να συσταθούν από τους δήμους; (β)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

21. Θεωρείτε ότι ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης θα βελτιώσει τις σχέσεις μεταξύ δήμου και δημοτών και θα καταπολεμήσει τα φαινόμενα κακοδιοίκησης; (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

22. Πώς αξιολογείτε το νέο σύστημα εποπτείας των αποφάσεων των οργάνων του δήμου; (β)

Είναι σωστό		(1)
Δεν είναι σωστό		(2)
Δξ/δα		(3)

23. Θεωρείτε ότι οι δημοτικές και τοπικές κοινότητες θα έπρεπε να είχαν αποφασιστικές αρμοδιότητες; (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

B.2 Αξιολόγηση του προγράμματος Καλλικράτης για το δήμο σας

24. [Μόνο για δήμους που προέκυψαν από συνένωση]

Πως κρίνετε τη συνένωση που εφαρμόστηκε στο δήμο σας; (α)

Είναι σωστή		(1)
Δεν είναι σωστή		(2)
Δξ/δα		(3)

25. [Αν ο δήμος σας είναι νησιωτικός]

Θεωρείτε ότι είναι εφικτό να εφαρμοσθούν οι πρόσθετες αρμοδιότητες που προβλέπονται για τους νησιωτικούς δήμους; (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

B.3 Αξιολόγηση του συστήματος αποκέντρωσης γενικά

26. Ποια από τα παρακάτω θεωρείτε ότι πρέπει να περιλαμβάνει ένα αποτελεσματικό

αποκεντρωμένο σύστημα διοίκησης; (β)

(1) (2) (3)
Ναι Όχι Δε/δα Ερ/ση

Περιορισμένος ρόλος του κεντρικού κράτους [το κράτος να παρέχει μόνο τα δημόσια αγαθά εθνικής εμβέλειας (όπως άμυνα, δικαιοσύνη, θεσμικό/ρυθμιστικό πλαίσιο) και να ασκεί μόνο αρμοδιότητες συντονισμού και κατεύθυνσης στις βασικές κοινωνικές υπηρεσίες (εκπαίδευση, υγεία, κοινωνική αλληλεγγύη, κλπ)]				(26.1)
Τροποποίηση του φορολογικού συστήματος με δυνατότητα αυτόνομης επιβολής και είσπραξης φόρων από τα τρία επίπεδα διοίκησης (κεντρικό κράτος, περιφέρειες, δήμοι)				(26.2)
Σημαντική οικονομική αυτονομία των βαθμίδων αυτοδιοίκησης, με δικά τους έσοδα και μικρότερη εξάρτηση από τις κρατικές επιχορηγήσεις				(26.3)
Άλλο (προσδιορίστε):				(26.4)
Δε/δα				(26.5)

Τμήμα Γ. Εφαρμογή Διοικητικής Μεταρρύθμισης

Γ.1 Γενική αξιολόγηση της προοπτικής αποτελεσματικής εφαρμογής του προγράμματος Καλλικράτης στην Α' βάθμια αυτοδιοίκηση

27. Τι απαιτείται κατά τη γνώμη σας για να εδραιωθεί ένας αποτελεσματικός διοικητικός μηχανισμός στην Α' βάθμια αυτοδιοίκηση; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

	Ερωτ./ση
Εξειδικευμένο και επαρκές προσωπικό	(27.1)
Κατάρτιση του προσωπικού	(27.2)
Ικανότητες, γνώση και εμπειρία των αιρετών σε θέματα διοίκησης και προγραμματισμού	(27.3)
Πολιτική βούληση των αιρετών	(27.4)
Έγκαιρη νομοθετική ρύθμιση από το κράτος (όπου απαιτείται) και κωδικοποίηση της νομοθεσίας	(27.5)
Άλλο (προσδιορίστε):	(27.6)
Δε/δα	(27.7)

Γ.2 Αξιολόγηση της προοπτικής αποτελεσματικής εφαρμογής του προγράμματος Καλλικράτης στο δήμο σας

28. Θεωρείτε ότι το δημοτικό συμβούλιο είναι έτοιμο να ανταποκριθεί στην άσκηση των διευρυμένων αρμοδιοτήτων, ή χρειάζεται περίοδο προσαρμογής; (α)

Είναι έτοιμο	(1)
Χρειάζεται περίοδο προσαρμογής	(2)
Δε/δα	(3)

Αν απαντήσατε (2) πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίνετε στην μεθεπόμενη

29. Πόσο εκτιμάτε ότι θα διαρκέσει η αρχική περίοδος προσαρμογής μέχρις ότου ομαλοποιηθεί η λειτουργία του δήμου; (α)

Έξι μήνες		(1)
Ένα έτος		(2)
Ενάμιση έτος		(3)
Δύο έτη		(4)
Περισσότερο από δύο έτη (προσδιορίστε):		(5)
ΔΕ/δα		(6)

30. Θεωρείτε ότι το δημοτικό συμβούλιο στο δήμο σας διαθέτει τις ικανότητες και την πολιτική βούληση για να ανταποκριθεί με επιτυχία στην πρόκληση εφαρμογής του νέου θεσμού και επίτευξης των στόχων του; (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
ΔΕ/δα		(3)

Θεωρείτε ότι υπάρχει στο δήμο σας επάρκεια ή/και καταλληλότητα στους παρακάτω πόρους; (α)

Ναι Όχι ΔΕ/δα

Κτιριακές υποδομές

Ψηφιακές υποδομές				(2)
Ανθρώπινο δυναμικό				(3)

Θεωρείτε ότι απαιτείται εκπαίδευση των στελεχών του δήμου σας σε στρατηγικά θέματα ανάπτυξης, προγραμματισμού και διοίκησης (όχι τόσο σε θέματα καθημερινότητας); (β)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
ΔΕ/δα		(3)

Θεωρείτε ότι θα υπάρξει αποτελεσματική συνεργασία των δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων με το δημοτικό συμβούλιο στο δήμο σας; (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)

ΔΕ/δα

Ποια θεωρείτε ως τα κρίσιμα ζητήματα της περιοχής σας τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα; (ιεραρχήστε) (α)

	Ερωτ./ση
Διαχείριση απορριμμάτων	(34.01)
Διαχείριση υδάτινων πόρων	(34.02)
Πολεοδομικός σχεδιασμός	(34.03)
Βασικές τεχνικές υποδομές (δρόμοι, δίκτυα ύδρευσης-αποχέτευσης, βιολογικοί καθαρισμοί, εγγειοβελτιωτικά έργα κλπ.)	(34.04)
Βασικές κοινωνικές υποδομές (στους τομείς υγείας, κοινωνικής αλληλεγγύης, παιδείας, πολιτισμού, αθλητισμού)	(34.05)
Αδειοδοτήσεις καταστημάτων	(34.06)
Χαμηλή επιχειρηματικότητα	(34.07)
Ανεργία	(34.08)
Υποτονικότητα παραγωγικών επενδύσεων	(34.09)
Άλλο (προσδιορίστε):	(34.10)
ΔΕ/δα	(34.11)

31. Ποιες προτεραιότητες θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων; (ιεραρχήστε) (α)

	Ερωτ./ση
Διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης	(35.1)
Κλείσιμο και αποκατάσταση Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ)	(35.2)
Εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων	(35.3)
Κατασκευή ΧΥΤΥ (Χώροι Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων, για ότι μένει μετά την επεξεργασία)	(35.4)
Δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων	(35.5)

Κατασκευή μονάδας καύσης απορριμμάτων		(35.6)
Κατασκευή μονάδας λιπασματοποίησης		(35.7)
Άλλο (προσδιορίστε):		(35.8)
Δξ/δα		(35.9)

32. Ποιες προτεραιότητες θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων; (ιεραρχήστε) (γ)

		Ερ/ση
Μείωση των αντλήσεων του υπόγειου νερού		(36.1)
Εξοικονόμηση νερού άρδευσης		(36.2)
Καταμέτρηση όλων των χρήσεων του νερού		(36.3)
Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων (φράγματα, γεωτρήσεις, κλπ)		(36.4)
Καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού		(36.5)
Μείωση της ρύπανσης των νερών		(36.6)
Άλλο (προσδιορίστε):		(36.7)
Δξ/δα		(36.8)

33. Ποια μέτρα θεωρείτε σημαντικά για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την τόνωση του ιδιωτικού τομέα και της επιχειρηματικότητας στο δήμο σας; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

		Ερ/ση
Τη μείωση του παραεμπορίου και της παραοικονομίας (με την πιστή τήρηση της προβλεπόμενης εμπορικής νομοθεσίας)		(37.1)
Τη δημιουργία επιχειρηματικών πάρκων		(37.2)
Τη βελτίωση της εμπορικής πολεοδομίας στα αστικά κέντρα (σαφείς και λειτουργικοί κανόνες χωροταξίας και πολεοδόμησης για τις εμπορικές δραστηριότητες)		(37.3)
Άλλο (προσδιορίστε):		(37.4)
Δξ/δα		(37.5)

34. Ποια μέτρα θεωρείτε σημαντικά για την βελτίωση της επισκεψιμότητας στο δήμο σας; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

		Ερ/ση
Την ολοκλήρωση / βελτίωση των οδικών δικτύων		(38.1)
Την ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων		(38.2)
Την προώθηση ήπιων μορφών τουρισμού		(38.3)
Τη βελτίωση του κυκλοφοριακού προβλήματος (στα αστικά κέντρα)		(38.4)
Τη βελτίωση της σήμανσης & πληροφόρησης για τους επισκέπτες		(38.5)
Τη βελτίωση της καθαριότητας και της εικόνας (των αστικών κέντρων)		(38.6)
Το επίπεδο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και της ηλεκτρονικής πληροφόρησης συνολικά σε τοπικό επίπεδο (όπως info kiosks κλπ)		(38.7)
Άλλο (προσδιορίστε):		(38.8)
Δξ/δα		(38.9)

35. Πόσο σημαντική είναι κατά τη γνώμη σας η συνεργασία του δήμου σας με την περιφέρεια για την επίτευξη της τοπικής ανάπτυξης στο δήμου σας; (γ)

Πολύ σημαντική		(1)
Αρκετά σημαντική		(2)
Σχετικά σημαντική		(3)
Δξ/δα		(4)

Γ.3 Κοινωνική οικονομία και εθελοντισμός, ως νέοι τομείς προς αξιοποίηση

36. [Η Κοινωνική Οικονομία, για την οποία ετοιμάζεται θεσμικό πλαίσιο που θα αρχίσει να εφαρμόζεται από το 2011, αποτελεί τον τρίτο τομέα της οικονομίας ανάμεσα στον ιδιωτικό τομέα και τον δημόσιο τομέα. Απευθύνεται σε ευπαθείς ομάδες (μακροχρόνια ανέργους, ΑμεΑ, νέους ανέργους, άνεργες γυναίκες κλπ) και τους επιτρέπει να δραστηριοποιηθούν επιχειρηματικά σε κοινωφελείς δραστηριότητες και σε ένα προστατευόμενο περιβάλλον με φοροαπαλλαγές, εισφοροαπαλλαγές και δυνατότητα απευθείας ανάθεσης υπηρεσιών από δημόσιους φορείς. Με βάση τα παραπάνω:]

Θεωρείτε ότι ο δήμος σας θα μπορούσε να μετέχει ως εταίρος σε μια επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας προκειμένου να την ενισχύσει; (β)

Ναι		(1)
Όχι		(2)

Δξ/δα		(3)
-------	--	-----

Αν η απάντησή σας είναι **Ναι** πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίνετε στη μεθεπόμενη

37. Σε ποιους τομείς θα δραστηριοποιούνταν μια κοινωνική επιχείρηση με συμμετοχή του δήμου σας; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (β)

		Ερ/ση
Συντήρηση εγκαταστάσεων, πράσινο		(41.01)
Καθαριότητα, ανακύκλωση		(41.02)
Βιοκαλλιέργειες, αγροτική παραγωγή		(41.03)
Παραγωγή τοπικών προϊόντων		(41.04)
Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων		(41.05)
Εστίαση, catering		(41.06)
Βιοτεχνικά εργαστήρια και συνεργεία		(41.07)
Παροχή κοινωνικών και προνοιακών υπηρεσιών (ηλικιωμένοι, παιδιά, ανάπηροι)		(41.08)
Εκπαίδευση ομάδων πληθυσμού		(41.09)
Παροχή πολιτιστικών υπηρεσιών		(41.10)
Άλλο (προσδιορίστε):		(41.11)
Δξ/δα		(41.12)

38. Θεωρείτε ότι ο δήμος σας θα μπορούσε να προμηθεύεται υπηρεσίες από επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας; (β)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

Αν η απάντησή σας είναι **Ναι** πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίνετε στη μεθεπόμενη

39. Σε ποιους τομείς θα προμηθευόταν ο δήμος υπηρεσίες; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (β)

		Ερ/ση
Συντήρηση εγκαταστάσεων		(43.1)
Συντήρηση πράσινου		(43.2)

Καθαριότητα		(42.3)
Ανακύκλωση		(42.4)
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας		(42.5)
Catering		(42.6)
Άλλο (προσδιορίστε):		(42.7)
Δξ/δα		(42.8)

40. Θεωρείτε την αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών από τους δήμους: (β)

Πολύ χρήσιμη		(1)
Σχετικά χρήσιμη		(2)
Καθόλου χρήσιμη		(3)
Δξ/δα		(4)

Αν απαντήσατε (1) ή (2) πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίνετε στη μεθεπόμενη

41. Σε ποιους τομείς πιστεύετε ότι θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν υπηρεσίες εθελοντικών οργανώσεων ή προσώπων; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (β)

		Ερ/ση
Πράσινο – Καθαριότητα		(45.1)
Ανακύκλωση		(45.2)
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας		(45.3)
Άλλο (προσδιορίστε):		(45.4)
Δξ/δα		(45.5)

Τμήμα Δ. Οικονομική πολιτική – Προγραμματισμός - Πόροι

42. Πώς κρίνετε το Ειδικό Πρόγραμμα Εξυγίανσης των Δήμων; (άρθρα 262 & 263)

Είναι σωστό (καθώς κλείνουν οι μαύρες τρύπες του παρελθόντος και επιβάλλεται χρηστή χρηματοοικονομική διαχείριση)		(1)
Είναι εν μέρει σωστό αλλά δημιουργεί προβλήματα σε περίπτωση συνενωμένων ΟΤΑ		(2)
Δεν είναι σωστό		(3)
Δξ/δα		(4)

43. Ποιές από τις παρακάτω πηγές τοπικών εσόδων θεωρείτε ως τις πιο σημαντικές ή πιο κατάλληλες για τη χρηματοδότηση των τοπικών υπηρεσιών και έργων; (ιεραρχήστε) (β)

	Ερ/ση
Τοπικοί φόροι ακίνητης περιουσίας	(47.1)
Τοπικοί φόροι εισοδήματος φυσικών προσώπων	(47.2)
Τοπικοί φόροι επί των επιχειρήσεων	(47.3)
Ο ΦΠΑ από τις συναλλαγές της τοπικής οικονομίας	(47.4)
Λοιποί τοπικοί έμμεσοι φόροι, εκτός του ΦΠΑ (όπως π.χ. φόρος στις συναλλαγές εστιατορίων και ξενοδοχείων)	(47.5)
Τέλη χρήσης από τους χρήστες των τοπικών υπηρεσιών	(47.6)
Δξ/δα	(47.7)

44. Είστε υπέρ της συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα για την κατασκευή των έργων και την παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες των δήμων; (α)

Ναι, υπό προϋποθέσεις		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

Αν απαντήσατε (1) πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίνετε στη μεθεπόμενη

45. Αναφέρατε τις μορφές συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα με τις οποίες θα συμφωνούσατε (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

	Ερ/ση
Μέσω ΣΔΙΤ για την κατασκευή και λειτουργία μεγάλων έργων υποδομής	(49.1)
Μέσω συμβάσεων παραχώρησης για την παροχή ορισμένων δημοσίων υπηρεσιών από ιδιώτες	(49.2)
Δξ/δα	(49.3)

Αν απαντήσατε (49.2)) πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίνετε στη μεθεπόμενη

46. Ποιες από τις παρακάτω υπηρεσίες θεωρείτε ότι θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

	Ερ/ση
Συλλογή απορριμμάτων	(50.1)
Επεξεργασία απορριμμάτων	(50.2)
Υπηρεσίες υγείας	(50.3)
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και αλληλεγγύης	(50.4)
Υπηρεσίες κατάρτισης	(50.5)
Πολιτιστικές υπηρεσίες	(50.6)
Διαχείριση δημοτικής ακίνητης περιουσίας (κτίρια, οικόπεδα, αγροτεμάχια)	(50.7)
Άλλο (προσδιορίστε)	(50.8)
Δξ/δα)	(50.9)

Τμήμα Ε. Κλείσιμο (ανοικτή ερώτηση)

Ποιο είναι το όραμά σας για το δήμο κατά τη διάρκεια της πρώτης αιρετής διακυβέρνησης του προγράμματος Καλλικράτης;

Ευχαριστούμε πολύ για τη συνεργασία σας στη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου